

HANDHAVINGSRAPPORT 2011

Agentschap voor
Natuur en Bos

Foto's cover:

Coverfoto: Tom Linster

Inzetfoto's: evenzwijn, Tom Linster - patrijzen, Rollin Verlinde/Vilda - blauwborst, Yves Adams - beekforel, Rollin Verlinde/Vilda

Agentschap voor
Natuur en Bos

HANDHAVINGSRAPPORT 2011

Inhoud

VOORWOORD	2
DE ORGANISATIE VAN DE HANDHAVING BINNEN HET ANB	3
ORGANISATIESTRUCTUUR	3
TAKEN EN BEVOEGDHEDEN.....	4
ANB-RICHTLIJNEN.....	6
PERSONEEL, VORMING EN MIDDELEN	7
PERSONEEL: AANTAL VTE INZETBAAR VOOR HANDHAVING.....	7
VORMING	8
MIDDELEN.....	9
HANDHAVINGSPLAN 2011	10
REACTIEVE CONTROLES	12
ROUTINECONTROLES	15
GECONTROLEERDE JAGERS EN VISSERS.....	15
GECONTROLEERDE VERGUNNINGEN.....	16
SPECIFIEKE HANDHAVINGSCAMPAGNES	17
STRAFRECHTELIJK EN ADMINISTRATIEFRECHTELIJK OPTREDEN	19
PROCESSEN-VERBAAL.....	19
PRIORITAIRE PROCESSEN-VERBAAL.....	21
STROPERIJ	22
VERNIETIGDE NATUUR	23
OVERTREDING VAN DE RANDVOORWAARDEN IN HET GEMEENSCHAPPELIJK LANDBOUWBELEID	24
VERSLAGEN VAN VASTSTELLING.....	24
STRAFRECHTELIJKE AFHANDELING VAN PROCESSEN-VERBAAL.....	25
AANMANINGEN	25
BESTUURLIJKE MAATREGELEN	26
VEILIGHEIDSMATREGELEN.....	27
DE BEVOEGDHEDEN VAN DE GEMACHTIGDE AMBTENAREN VAN HET ANB.....	27
INBESLAGNEMINGEN	28
DODE ROOFVOGELS: ANALYSERESULTATEN	29
SAMENWERKING EN OVERLEG	32
INTERNATIONALE CONTEXT	33
KNELPUNTEN	34
KNELPUNTEN IN HET MILIEUHANDHAVINGSDECREET EN ZIJN UITVOERINGSBESLUITEN IN EEN OPLOSSINGSTRAJECT	35
KNELPUNTEN IN DE MILIEUBEHEERWETGEVING.....	36
ANDERE KNELPUNTEN	36
BIJLAGE 1: ADRESSEN.....	37
BIJLAGE 2: PRIORITEITEN VAN HET HANDHAVINGSPLAN 2011 MET CORRESPONDERENDE PRIORITEITCODES:	38
BIJLAGE 3: OVERZICHT VAN KNELPUNTEN IN DE MILIEUBEHEERWETGEVING (NIET LIMITATIEF).....	40
BIJLAGE 4: GEBRUIKTE AFKORTINGEN	46

Voorwoord

Geachte lezer,

Het is mij een genoegen u het derde handhavingsrapport van het ANB aan te bieden.

Sinds de start in 2008 heeft de Natuurinspectie als autonome handhavingsentiteit binnen het ANB al een lange weg afgelegd.

Met de invoering van het milieuhandhavingsdecreet (MHD) medio 2009 werd een grote stap gezet om de handhaving van de milieubeheerwetgeving (natuur, bos, jacht, en visserij) efficiënter aan te pakken. Het ANB heeft ook in 2011 meer gebruik gemaakt van de (voor het ANB) nieuwe handhavingsinstrumenten die het MHD ter beschikking stelt: zo zat het gebruik van aanmaningen en bestuurlijke maatregelen duidelijk in de lift.

Hoewel het ANB globaal tevreden is met het wettelijk handhavingsinstrumentarium, kan alles altijd beter: de decretaal voorziene evaluatie van het MHD in 2012 is dan ook een opportuniteit om een aantal knelpunten op te lossen. Meer hierover leest u verder in het rapport.

2011 was ook het jaar waarin het ANB inzette op de ontwikkeling van een vernieuw(en)de visie over de te voeren handhavingsstrategie. Het ANB wenst in de eerste plaats tot een beter, zo niet optimaal evenwicht te komen tussen preventie en 'repressie'. Uitgangspunt hierbij is onze overtuiging dat de naleving van de regelgeving kan worden gestimuleerd zonder dat hiervoor altijd repressieve instrumenten moeten ingezet worden. Sensibiliseren, informeren, ondersteunen waar nodig, het geven van raadgevingen en aanmaningen zijn hiertoe aangewezen. Het hanteren van enkele (ver)nieuwe(nde) instrumenten is een kenmerk van de (ver)nieuwe(nde) visie. Belangrijk zijn: een risicoanalyse met het oog op een beter objectiveerbare prioriteitenbepaling en een doelgroepenanalyse, waarbij de mate van acceptatie en naleving samen met de betrokken doelgroepen wordt bepaald om hier vervolgens de acties zo goed mogelijk op af te stemmen.

Het voorliggend rapport geeft voor het eerst ook concrete cijfers over natuurelementen die in 2011 werden vernietigd. Ik hoop dat we binnen enkele jaren zullen kunnen vaststellen dat, mede door de toepassing van de vernieuw(en)de visie, de trend op dat vlak in dalende richting gaat.

Ik wens u veel leesplezier.

Jos Rutten
Algemeen Directeur

De organisatie van de handhaving binnen het ANB

Organisatiestructuur

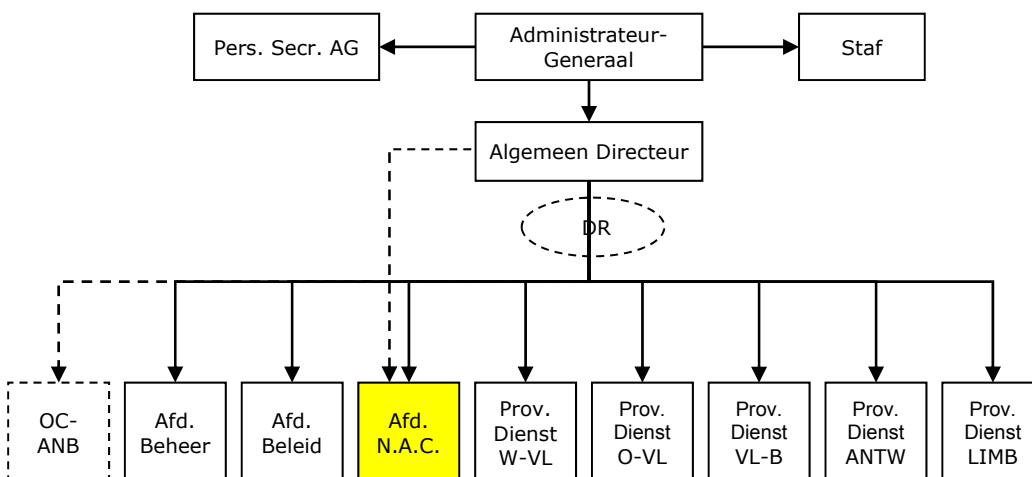
Eén van de doelstellingen bij de oprichting van het ANB in 2006, was het streven naar een verhoogde en structurele aandacht voor de handhaving van natuurdelicten in brede zin. Die doelstelling werd op organisatorisch vlak vertaald in de oprichting van een aparte en onafhankelijke cel Natuurinspectie binnen het ANB.

Op het niveau van de Centrale Diensten is de Natuurinspectie verantwoordelijk voor de aansturing en de coördinatie van de handhaving, de algemene monitoring en bewaking van het handhavingsbeleid, de opmaak van het handhavingsplan, juridische ondersteuning van de handhaving, vorming en opleiding van de handhavers, opvolging van de regelgeving... De Natuurinspectie heeft in het organogram een eigen plaats, apart van de uitvoerende activiteiten en rechtstreeks onder de algemeen directeur. Dit is noodzakelijk is om een objectieve en onafhankelijke handhaving te garanderen.

Op het niveau van de Provinciale Diensten is er in elke provincie een aparte cel Natuurinspectie opgericht. Deze cellen Natuurinspectie staan in voor het toezicht (in regel buiten de domeinen onder beheerverantwoordelijkheid van het ANB; binnen die domeinen gebeurt het toezicht door de boswachters van de diverse beheerregio's) en de opsporing (overall), de uitvoering van het handhavingsplan (samen met de provinciale beheercellen en met de Natuurinspectie van de Centrale Diensten), de controle op het naleven van vergunningsvoorwaarden, contacten met politie en parketten, de centralisatie, verwerking en opvolging van de processen-verbaal. Deze cellen op het niveau van de Provinciale Diensten worden telkens geleid door een celverantwoordelijke Natuurinspectie.

De plaats van de Natuurinspectie binnen het Agentschap voor Natuur en Bos kan als volgt worden weergegeven:

Algemeen organigram:

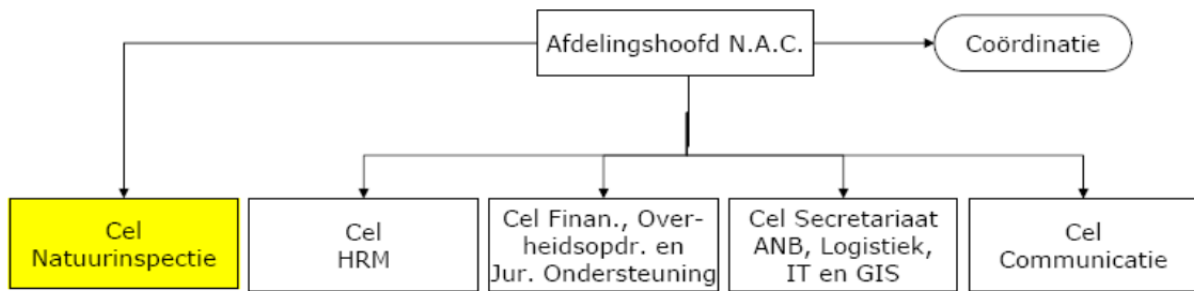

Afdeling N.A.C.: Afdeling Natuurinspectie, Administratie en Communicatie

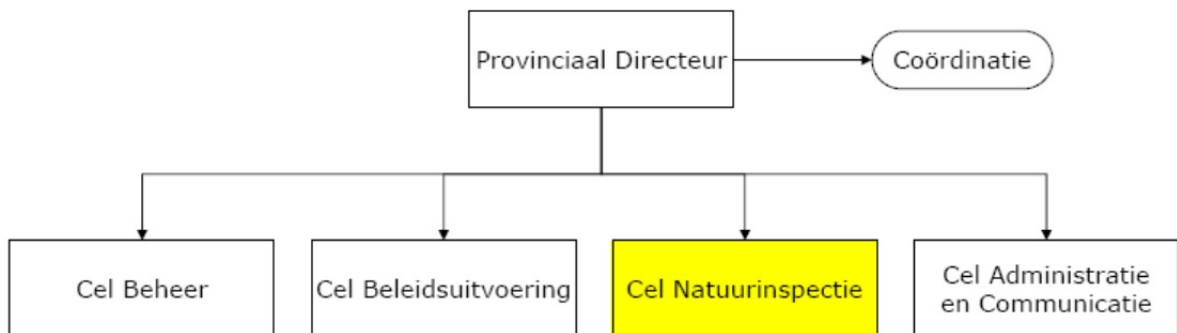
DR: Directieraad van het ANB

OC-ANB: Ondersteunend Centrum ANB

Organigram van de Centrale diensten:

Organigram van de Provinciale Diensten:

Taken en bevoegdheden

De kernopdrachten van het ANB staan vermeld in artikel 3 van het **oprichtingsbesluit** van het ANB (Besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2005, zoals gewijzigd door het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010).

Met betrekking tot de handhaving is daarin bepaald dat het ANB tot taak heeft "de handhaving te verzekeren van de regelgeving, vermeld in artikel 25 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid"; met het besluit van 12 december 2008 wordt het milieuhandhavingbesluit (MHB) bedoeld.

Het ANB is inhoudelijk bevoegd voor o.a. de handhaving van de volgende wetgeving:

- 1° het boswetboek van 19 december 1854;
  - 2° de jachtwet van 28 februari 1882;
  - 3° de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij;
  - 4° de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud;
  - 5° het Bosdecreet van 13 juni 1990;
  - 6° het Jachtdecreet van 24 juli 1991;
  - 7° het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu,
- en alle bijbehorende uitvoeringsbesluiten.

Het geheel van de bovengenoemde regelgeving valt onder de noemer van het milieubeheerrecht, op grond van de definitie opgenomen in het MHB.

Bovendien is er de volgende wetgeving waarvoor het ANB niet inhoudelijk bevoegd is, maar waar het wel een (al dan niet beperkte) handhavingsbevoegdheid heeft:

1° het veldwetboek;

2° de wet van 28 juli 1981 houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten, en van de Bijlagen, opgemaakt te Washington op 3 maart 1973, alsmede van de Wijziging van de Overeenkomst, aangenomen te Bonn op 22 juni 1979;

3° het afvalstoffendecreet van 2 juli 1981.

De handhaving van voormelde wetten en decreten gebeurt volgens de regels en procedures van het milieuhandhavingsdecreet (MHD).

Het begrip handhaving omvat in brede zin zowel het toezicht, de preventie als de opsporing en de sanctionering.

Het ANB is bevoegd voor het uitoefenen van toezicht en opsporing; de sanctionering is een taak van het parket (strafrechtelijke sanctionering) of van de afdeling Milieuhandhaving, Milieuschade en Crisisbeheer (AMMC, bestuurlijke sanctionering).

Toezicht kan worden gedefinieerd als het geheel van handelingen die erop gericht zijn zich ervan te vergewissen dat de wetten en decreten worden nageleefd. Toezicht is preventief van aard en gericht op het voorkomen of doen ophouden van delicten; er is geen vermoeden van een strafbaar feit. Toezicht wordt uitgevoerd door een toezichthouder.

Opsporing kan worden gedefinieerd als het geheel van handelingen die kaderen binnen de bevoegdheden die het wetboek van strafvordering en bijzondere wetten en decreten toekennen aan opsporingsambtenaren om misdrijven op te sporen met het oog op hun vervolging door de strafrechter. Opsporing is repressief van aard en gericht op het verzamelen van bewijzen bij vermoeden van een strafbaar feit. Opsporing wordt uitgevoerd door een opsporingsambtenaar.

Hebben binnen het ANB de hoedanigheid van **toezichthouder**: de natuurinspecteur, de boswachter, de celverantwoordelijke Natuurinspectie, de medewerker provinciale Natuurinspectie, de regiobeheerder en de celverantwoordelijke Beheer¹.

Hebben binnen het ANB de hoedanigheid van **gewestelijke opsporingsambtenaar** (officier van gerechtelijke politie): de natuurinspecteur, de celverantwoordelijke Natuurinspectie en de medewerker provinciale Natuurinspectie.

De celverantwoordelijken Natuurinspectie hebben bovendien de hoedanigheid van hulpofficier van de Procureur des Konings. Tenslotte zijn zij de gemachtigde ambtenaar bevoegd voor het indienen van herstellvorderingen voor de rechtbank

De natuurinspecteur doet dus zowel aan toezicht als aan opsporing; de boswachter oefent enkel toezicht uit, en dat binnen de domeinen beheerd door het ANB. In een overgangssituatie verrichten een aantal boswachters met deeltijdse natuurinspectietaken, naast toezicht, ook opsporingstaken.

Bijgevolg draagt de natuurinspecteur een dubbele pet, namelijk die van gewestelijke toezichthouder en die van gewestelijke opsporingsambtenaar (officier van gerechtelijke politie).

---

¹ Daarnaast beschikken een aantal personeelsleden van de afdeling Beleid over beperkte toezichtrechten, m.n. een recht op toegang met het oog op de controle van o.a. vergunnings- en subsidievoorwaarden; deze toezichthouders met beperkte toezichtrechten zijn niet bevoegd om milieu-inbreuken of milieumisdrijven vast te stellen.

Hoewel het onderscheid tussen toezicht en opsporing theoretisch vrij duidelijk is, valt dat in de praktijk soms minder mee omdat het begrip "vermoeden van een strafbaar feit" voor interpretatie vatbaar is. Zo beschouwt het ANB de behandeling van meldingen van bepaalde feiten door burgers of externe instanties in de meeste gevallen als toezicht; pas wanneer het resultaat van dat toezicht aanzet tot bijkomende onderzoekdaden kan men in de opsporingsfase terecht komen.

ANB-richtlijnen

De ANB-personeelsleden met handhavingstaken moeten hun taken niet enkel conform de wettelijke bepalingen uitvoeren; er zijn ook procedures vastgelegd om handhaving efficiënt en effectief te (kunnen) laten verlopen.

Die procedures zijn geformaliseerd in een aantal richtlijnen:

- ANB-Richtlijn 2008/1 betreffende de procedure tot toekenning van een notitienummer aan een proces-verbaal;
- ANB-Richtlijn 2008/2 betreffende de dienstregeling voor onder meer personeelsleden van het ANB met een toezichtfunctie en/of een opsporingsfunctie;
- ANB-Richtlijn 2008/6 met betrekking tot de registratie van meldingen ingediend bij de Natuurinspectie.
- ANB-Richtlijn 2009/6 met betrekking tot de toepassing van het milieu-handhavingsdecreet;
- ANB-Richtlijn 2009/8 met betrekking tot de wapendracht en tot vaststelling van een deontologische code inzake het bezit, de dracht en het gebruik van wapens.

Personeel, Vorming en Middelen

Personeel: Aantal VTE inzetbaar voor handhaving

Natuurinspectie:

De volgende tabel geeft een overzicht van het aantal voltijdse equivalenten (VTE) dat ingeschakeld is voor de Natuurinspectie (situatie op 1 januari 2012).

	Celverantwoordelijke of andere niveau A	Natuurinspecteurs (in VTE)	Boswachters met deeltijdse natuurinspectietaken (in VTE)	Administratieve ondersteuning	Totaal in VTE
Antwerpen	0	6	0,5	0,5	7
Limburg	0,5	6	1,4	0,5	8,4
Oost-Vlaanderen	1	6	0	0,8	7,8
Vlaams-Brabant	1	6	0	1	8
West-Vlaanderen	1	2,8	1,4	1	6,2
Centrale Diensten	2	0	0	0,2	2,2
Totaal	5,5	26,8	3,3	4	39,6

In globo heeft het ANB in globaliteit sinds 2009 ongeveer 10 % ingeleverd op het loonbudget, waar logischerwijze natuurinspectie ook zijn steentje moet bijdragen. Daarnaast kan door een reeks efficiëntieverbeteringen (door specialisatie, procesoptimalisatie, inschakeling PVdatabank, vorming, ...), natuurinspectie met een lagere bezetting dezelfde kwaliteit bieden. Belangrijk is evenwel dat er nog 2 wervingen ter versterking van de natuurinspectie lopen (1 natuurinspecteur in West-Vlaanderen en 1 celverantwoordelijke natuurinspectie in Antwerpen).

Het uiteindelijke streefdoel van het ANB in het kader van het personeelsplan 2009 - 2014 "To Be" is een handhavingsequivalent van (gemiddeld) minimaal 8 VTE natuurinspecteurs per provincie¹. Dat aantal is nodig om een kwaliteitsvol toezicht tijdens de week en in het weekend te kunnen uitbouwen. Met het huidige effectief is het niet mogelijk om elk weekend van het jaar over een toezichtploeg te beschikken.

Bovendien is het onontbeerlijk dat de Natuurinspectie op termijn in elke provincie over één VTE voor administratieve ondersteuning beschikt: het milieuhandavingsdecreet heeft immers tot een merkelijke stijging van de noodzakelijke administratieve ondersteunende taken geleid (opmaak van besluiten houdende bestuurlijke maatregelen, brieven naar overtreders, het College van Burgemeester en Schepenen, het parket, AMMC, enz.)

¹ Zie ook het antwoord van minister Schauvliege op parlementaire vragen nr. 223 van 5 januari 2011 en nr. 218 van 3 januari 2012.

De boswachters met deeltijdse natuurinspectietaken blijven in een overgangperiode natuurinspectietaken vervullen om handhavingstekorten op te vullen. Hun inzet moet verder geoptimaliseerd worden.

Het is belangrijk te benadrukken dat het combineren van specialisaties slechts een overgangssituatie is en dus tijdelijk. Via aanwervingen, vervangingen, wijziging van specialisatie, en dergelijke meer moeten de tekorten op korte tot middellange termijn structureel worden opgevangen.

Cel beheer:

De boswachter staat in voor het toezicht in de domeinen beheerd door het ANB. Er zijn in totaal 113 boswachters (105,5 VTE) in de verschillende beheerregio's van het ANB. De belangrijkste taak van de boswachter is het beheer van de bos- en natuurgebieden in zijn gebied. Omdat hij in het kader van zijn beheertaak veelvuldig aanwezig is op het terrein, kan hij ook het toezicht op een efficiënte manier uitoefenen. Een uitsplitsing naar tijdbesteding is vooral een theoretische oefening precies omdat beheer en toezicht samen worden uitgeoefend.

Personeel: aantal koppen

In totaal (Natuurinspectie + Beheer) beschikt het ANB over 174 toezichthouders met handhavingsbevoegdheden.

Dit aantal omvat niet de 92 toezichthouders van de afdeling Beleid van het ANB, die enkel over een recht op toegang beschikken met het oog op de controle van o.a. vergunnings- en subsidievoorwaarden; zij zijn niet bevoegd om milieu-inbreuken of milieumisdrijven vast te stellen.

Vorming

1. Aansluitend op de opleiding die de personeelsleden met OGP-bevoegdheid en de boswachters in 2010 hebben gevolgd bij de Limburgse en West-Vlaamse politieschool, werd in 2011 voor dezelfde personeelsleden een recurrente opleiding geweldbeheersing georganiseerd bij de provinciale politiescholen: het gaat hierbij om het onderhouden van eerder verworven vaardigheden over hoe op een veilige en verantwoorde manier om te gaan met de wapens die zij mogen dragen (pistool en/of wapenstok en pepperspray).

2. In februari 2011 heeft een afvaardiging van de Natuurinspectie deelgenomen aan een studiedag over milieurechtshandhaving in de praktijk.

3. In april 2011 heeft een afvaardiging van de Natuurinspectie deelgenomen aan een studiedag over risicoanalyse, georganiseerd door de VHRM.

4. In september 2011 heeft de Natuurinspectie haar medewerking verleend aan de organisatie van de basisopleiding milieurecht, georganiseerd door het Instituut voor de Gerechtelijke Opleiding: de heer Sven Vrielynck, celverantwoordelijke Natuurinspectie West-Vlaanderen, gaf er een fel gesmaakte voordracht over de problematiek van de handhaving van het milieubeheerrecht.

5. In het najaar 2011 hebben de natuurinspecteurs een tweedaagse cursus inspectiemethodologie gevolgd. Bij het uitvoeren van controles is een goede

voorbereiding en het hanteren van een professionele communicatiestijl onontbeerlijk. Het doel van de opleiding bestaat erin om de vaardigheden, nodig om eventuele conflicten of weerstanden bij de gecontroleerde te vermijden, in te oefenen, vnl. door middel van rollenspelen. Deze opleiding past in het streven van het ANB om controles zo professioneel mogelijk te doen verlopen waardoor het aantal incidenten tot een strikt minimum kan worden beperkt.

6. In december 2011 werd een ontmoetingsdag voor de natuurinspecteurs georganiseerd waar de nieuwe visie over de te voeren handhavingsstrategie werd voorgesteld.

Enkele belangrijke elementen van deze nieuwe visie zijn:

- de opmaak van een risicoanalyse met het oog op een beter objectiveerbare prioriteitenbepaling;
- de opmaak van een doelgroepenanalyse van bepaalde doelgroepen, waarbij de mate van acceptatie en naleving samen met de betrokken doelgroep wordt bepaald en acties daarop worden afgestemd;
- het bepalen van een interventiestrategie op basis van de voorgaande analyses.

7. In elke provincie zetelt een vertegenwoordiger van de Natuurinspectie in de opleidingscommissie die de gouverneur adviseert over de opleidingen voor kandidaat bijzondere veldwachters. Die persoon zetelt eveneens in de examencommissie die de bekwaamheidsproeven voor kandidaat bijzondere veldwachters organiseert.

Middelen

Salarissen: De totale loonkost voor het geheel van de Natuurinspectie (37,1 VTE, exclusief de boswachters met deeltijdse natuurinspectietaken) bedroeg op 31 december 2011 1.744.925 euro. Dit staat tegenover een loonkost voor heel ANB (738,5 VTE) van 35.413.000 euro.

Uitrusting: De Natuurinspectie van het ANB heeft voor de uitvoering van haar handhavingstaken vooral nood aan een goede uitrusting: een dienstwagen, dienstfiets, computer, GSM, uniform, wapens enz. De aanschaf hiervan is een taak voor de logistieke cellen van het ANB. Voor de aankoop en het onderhoud van deze goederen wordt geput uit de algemene werkingsmiddelen van het ANB. De Natuurinspectie beschikt dus niet over een eigen budget.

Andere uitgaven zijn gerelateerd aan vorming (driemaandelijke schietoefeningen op schietstanden van de politiescholen) en aan onderzoek (laboratoriumanalyses van verdachte gevallen van dode roofvogels).

ICT: De handhavers van het ANB beschikken met de applicatie handhaving over een performant programma om op een gestandaardiseerde manier hun processen-verbaal, verslagen van vaststelling, bestuurlijke maatregelen enz... op te stellen.

De databank stelt de Natuurinspectie ook in staat om snel beleidsrelevante informatie op te vragen.

In 2011 werden verschillende updates aan de applicatie doorgevoerd, teneinde de performantie ervan nog te verhogen.

Handhavingsplan 2011

Elk najaar bereidt de Natuurinspectie het handhavingsplan voor het volgende jaar voor. Het handhavingsplan bepaalt de prioriteiten betreffende handhaving voor het volgend jaar.

De uitvoering van het handhavingsplan is geen exclusieve taak van de Natuurinspectie. De boswachters die deel uitmaken van de beheercellen in de Provinciale Diensten oefenen, onder leiding van hun regiobeheerder, primair het toezicht uit binnen de domeinen in beheer door het ANB.

Ook de afdeling Beleid van het ANB heeft een taak te vervullen in de uitvoering van het handhavingsplan in de mate dat een efficiënte werking van de Natuurinspectie afhankelijk is van een vlotte informatiedoorstroming vanuit de afdeling Beleid, bv. op het vlak van afgeleverde (en te controleren) vergunningen.

In het handhavingsplan 2011 werden met betrekking tot de handhaving op het terrein de volgende prioriteiten opgenomen:

Optreden in het kader van toezicht of controle na klacht/aangifte

In de mate dat het toezicht, de klachten of aangiftes aanleiding geven tot het voeren van georganiseerde acties gelden de prioriteiten vermeld bij de specifieke campagnes.

In de mate dat het toezicht, de klachten of aangiftes geen aanleiding geven tot het voeren van georganiseerde acties gelden de prioriteiten zoals hieronder vermeld:

1. Illegale wijziging van vegetatie (inclusief ontbossen) en kleine landschapselementen in het Vlaams Ecologisch Netwerk en binnen speciale beschermingszones en vogelrijke gebieden.
---

2. Alle op grond van het soortenbesluit te beschermen soorten
---

3. Delicten in de recreatieve sfeer binnen door het ANB beheerde domeinen
---

Specifieke handhavingscampagnes op het terrein

Volgende georganiseerde acties hebben prioriteit in 2011:

1. Jachtcontrole (stroperij, uitzetten van wild ...): minstens drie acties in elke provincie.
---

2. Doden van roofvogels: periode januari – april: minstens drie acties in elke provincie
--

3. Illegale vogelvangst: periode september- april: minstens drie acties in elke provincie
---

4. Illegale vogelhandel: minstens drie controles van dierenwinkels in elke provincie ¹
---

¹ Wat handel betreft zijn er bepaalde winkels waar in het verleden reeds meermaals inbreuken werden vastgesteld; een regelmatige onverwachte controle in dergelijke winkels is hier aangewezen.

5. Controle van vogelbeurzen en vogelmarkten (indien nodig op interprovinciaal niveau te organiseren): minstens één actie per provincie
6. Regio Schelde-estuarium: controle op naleving van de fuikvisserij met vergunning op de Beneden-Zeeschelde, controle op de aanwezigheid van illegale fuiken op de hele Zeeschelde (met bijzondere aandacht voor de Boven-Zeeschelde) en controle op de recreatieve visserij met de hengel. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Minimum 2 controleacties naar de aanwezigheid van illegale palingfuiken (Antwerpen en Oost-Vlaanderen), bij voorkeur samen met de scheepvaartpolitie. Periode einde mei-begin juni (eerste activiteit paling) en één actie in periode september- oktober (trek schieraal). Locatie: Boven-Zeeschelde en eventueel Durme ▪ Minimum 1 controleactie op de Beneden-Zeeschelde (Antwerpen en Oost-Vlaanderen), bij voorkeur samen met de scheepvaartpolitie: controle naleving fuikvisserij met vergunning en aanwezigheid van illegale palingfuiken.
7. Controle op de aanwezigheid van illegale palingfuiken: minstens drie acties in de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Antwerpen.
8. Algemene controle van recreatieve hengelaars op het bezit van visverlof en eventuele overtredingen inzake de visserijwetgeving (inclusief met betrekking tot palingvisserij). Aandachtspunten: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vissen in gesloten tijd en 's nachts, meenemen ondermaatse vis ▪ Controle in knelpuntregio's (lokaal te bepalen), ... ▪ Snoekbaarsstroperij (kanalen, Grensmaasregio,...) ▪ Controle op warrelnetten op het strand ▪ Controle op fuiken en kruisnetvisserij in havens en aanhorigheden
9. Controle op wildcrossers en quads: minstens één actie per provincie ¹
10. Handhaving van de naleving van de kapmachtiging of de natuurvergunning en controle op compenserende bebossingen, behalve in de woon- en industriegebieden.
11. Controle ter plaatse op subsidiabiliteit en oppervlakte in het kader van de plattelandsontwikkelingsmaatregelen op basis van een ad random-selectie.
12. Controle vogelhouderij d.m.v steekproeven, op basis van aangeleverde ledeninformatie (verenigingen werden gesensibiliseerd)
13. Bescherming van historisch permanente graslanden in de landbouwstreek De Polders in de provincie West-Vlaanderen.

Deze prioriteiten zijn tot stand gekomen op basis van de prioriteitennota vervolgingsbeleid en een aantal criteria zoals het wettelijk statuut van bepaalde gebieden, het eigendomsstatuut, maatschappelijke relevantie en terreinervaring. Op middellange termijn moeten de mogelijkheden worden onderzocht om prioriteiten te bepalen op basis van risicoanalyses; het opstellen van risicoanalyses is één van de aanbevelingen van een recent rapport van het Interuniversitair Centrum voor Wetgeving over een sterker handhavingsbeleid².

¹ Oost-Vlaanderen: speciale aandacht dient uit te gaan naar de Sigma-gebieden

² "Straf- en administratieve sancties in Vlaamse regelgeving. Aanbevelingen voor een sterker handhavingsbeleid" – eindrapport van 7 december 2009 van het Interuniversitair Centrum voor Wetgeving

Reactieve Controles

Reactieve controles worden uitgevoerd naar aanleiding van een beroep dat wordt gedaan op het ANB, onder de vorm van een melding.

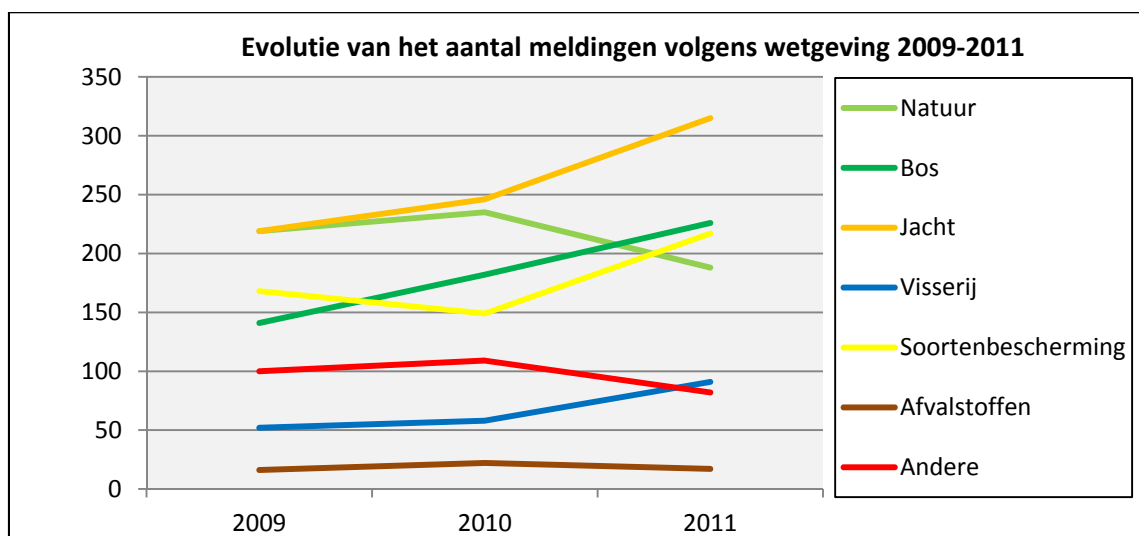
Meldingen kunnen zowel telefonisch als via e-mail worden doorgegeven aan de Natuurinspectie. Er is een permanentie van 6 tot 22 uur, ook tijdens het weekend. De telefoonnummers en de e-mailadressen staan vermeld in bijlage 1.

Onder een **melding** wordt zowel een klacht als een aangifte verstaan.

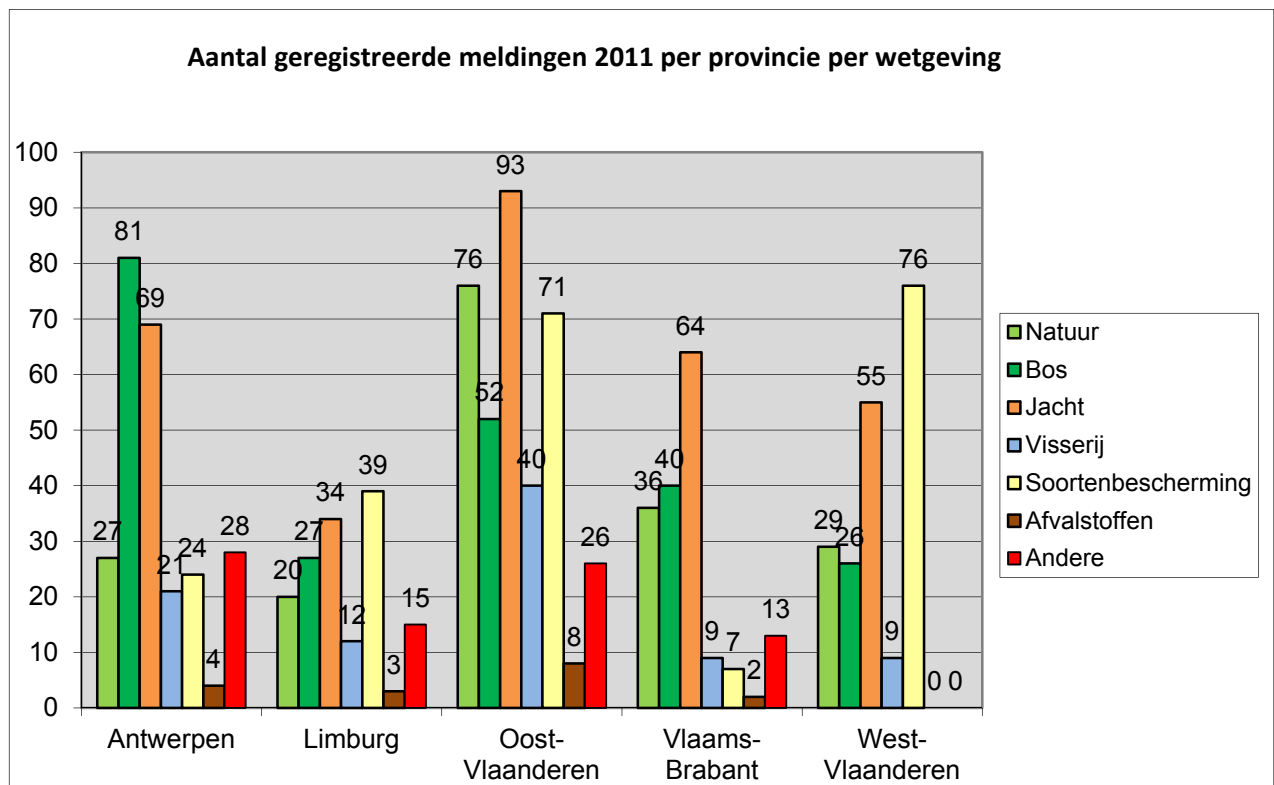
Een **klacht** is een melding van een mogelijk delict door een benadeelde partij.

Een **aangifte** is een melding van een mogelijk delict door een niet-benadeelde partij.

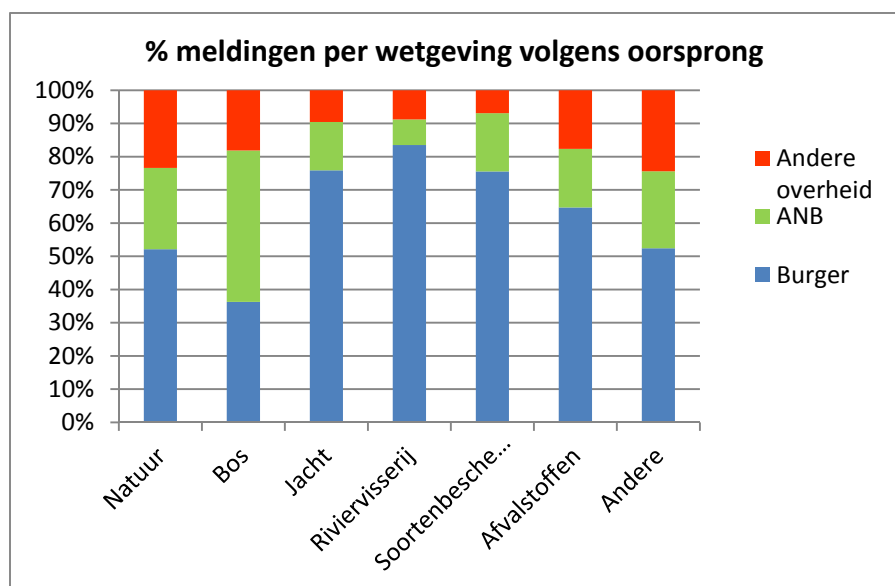
In 2011 heeft het ANB 1136 meldingen geregistreerd. In vergelijking met 2010 (1001 meldingen) betekent dit een stijging van het aantal meldingen met 13,5 %; t.o.v. 2009 (915 meldingen) is het aantal meldingen zelfs met 24,1 % gestegen. Deze evolutie toont aan dat men de weg naar de Natuurinspectie steeds gemakkelijker vindt.

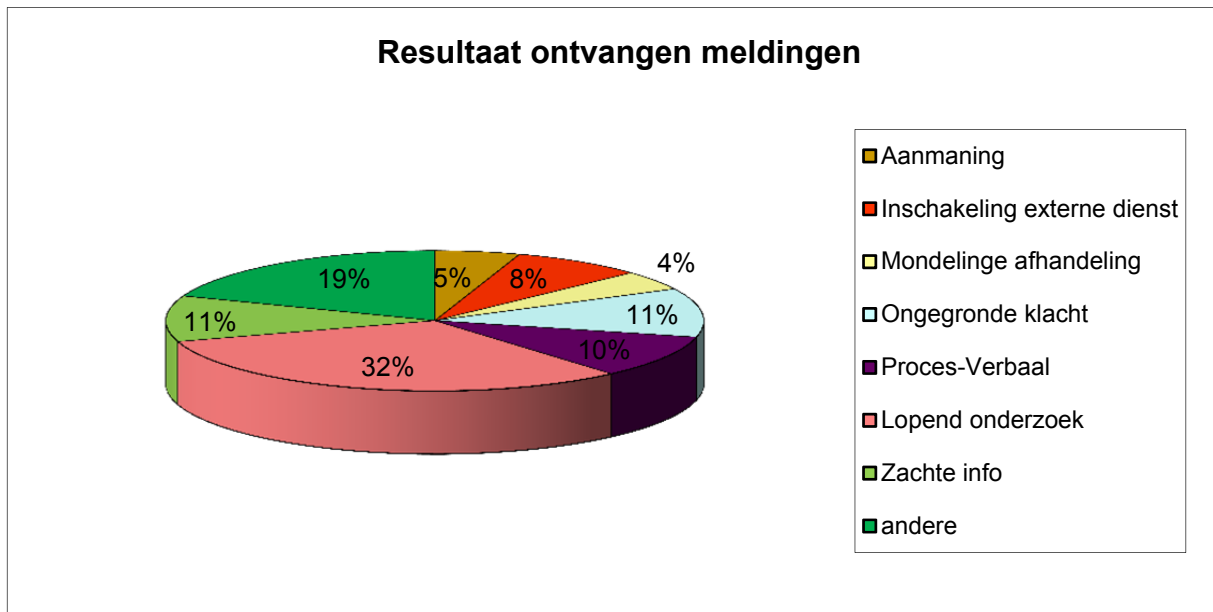
De grafiek hieronder geeft een overzicht van het aantal meldingen per provincie en per wetgeving:

De verdeling van het aantal meldingen volgens de oorsprong blijft t.o.v. 2010 nagenoeg constant: Twee derde van het aantal meldingen is afkomstig van burgers. Een kwart is afkomstig van de diverse ANB-diensten. Het saldo komt op rekening van andere overheden.

De grafiek hieronder geeft het resultaat weer van de ontvangen meldingen 2011:

Onder zachte info wordt informatie verstaan op basis waarvan niet onmiddellijk kan worden opgetreden, maar die toch nuttig kan zijn voor de toekomst. De categorie "andere" omvat voornamelijk meldingen waarvan het resultaat niet bekend is.

Routinecontroles

Gecontroleerde jagers en vissers

Aantal in 2011 gecontroleerde jachtverloven (JV) en visverloven (VV)

	Gecontr. JV	Uitgereikte JV	% controle	Gecontr. VV	Uitgereikte VV ¹	% controle
Antwerpen	174	2.748	6,3%	1694	15.679	10,8%
Limburg	259	2.298	11,3%	747	9.898	7,5%
Oost-Vlaanderen	62	2.773	2,2%	435	15.200	2,9%
Vlaams-Brabant	222	2.192	10,1%	244	7.292	3,3%
West-Vlaanderen	164	2.148	7,6%	927	13.304	7,0%
Totaal	881	12.159	7,2%	4.047	61.519	6,6%

(controle door natuurinspecteurs en boswachters)

De volgende tabel zet het aantal gecontroleerde visverloven af tegen het aantal opgestelde aanvankelijke processen-verbaal zodat een uitspraak kan worden gedaan over het % controles dat tot een proces-verbaal leidt.

	Gecontr. VV	Aanv. PV Visserij	% PV	Aanmaningen Visserij	% Aanmaningen
Antwerpen	1694	75	4,4%	55	3,2%
Limburg	747	16	2,1%	8	1,1%
Oost-Vlaanderen	435	24	5,5%	13	3,0%
Vlaams-Brabant	244	2	0,8%	25	10,2%
West-Vlaanderen	927	76	8,2%	23	2,5%
Totaal	4.047	193	4,8%	124	3,1%

Globaal gesproken kan dus gesteld worden dat 7,9 % van de controles op visverloven hebben geleid tot het opstellen van een aanmaning of een PV. Of anders uitgedrukt: het nalevingsniveau bedroeg 92,1 %.

Opmerkelijk is dat het % controles dat tot een PV leidde in West-Vlaanderen meer dan verdubbelde t.o.v. 2010, niet omdat er meer PV's werden opgesteld maar omdat het aantal gecontroleerde vissers ruim halveerde.

In dit verband kan ook iets gezegd worden over de problematiek van vissers met een buitenlandse nationaliteit: het ANB ontvangt geregeld klachten over Oost-Europese vissers. De klachten handelen in de meeste gevallen over het meenemen van de gevangen vis. Dit is echter een praktijk die door de regelgeving niet verboden wordt. Volgens de huidige visserijreglementering mag een visser immers een onbeperkt aantal vissen oogsten voor zover ze de minimummaat overschrijden en het geen beschermde soorten zijn.

Naar aanleiding van dit voorbeeld van visserijcontroles (vooralnog het enig beschikbare voorbeeld) kan meer algemeen de vraag worden gesteld naar de eventuele noodzaak van

¹ Inclusief 2.219 via internet aangevraagde visverloven die aan een bepaalde provincie werden toegewezen op basis van de woonplaats van de aanvrager; 146 ervan zijn uitgereikt aan personen niet woonachtig in het Vlaamse Gewest en konden bijgevolg niet aan een bepaalde provincie worden toegewezen.

het instellen van drempelwaarden die uitdrukken wat het maatschappelijk gewenste nalevingsniveau van een bepaalde regel is, m.a.w. welk nalevingsniveau is vanuit maatschappelijk oogpunt aanvaardbaar? Het ideaal (geen overtredingen en bijgevolg ook geen PV's, nalevingsniveau 100%) is niet realistisch omdat de poging tot het bereiken van dergelijke doelstelling onevenredig hoge handhavingskosten met zich zou meebrengen.

Bij de bepaling van het gewenste nalevingsniveau zal dus wellicht een arbitraire drempelwaarde moeten worden vastgelegd waar in het geval van overschrijding de handhaving van de regel prioriteit moet krijgen. Bij het bepalen van die drempelwaarde moet rekening gehouden worden met de kost van handhaving, de druk vanuit de maatschappij en de geschatte milieu-impact van de overtreding. Het is belangrijk een goed evenwicht te bereiken.

Indien bij wijze van voorbeeld voor visserij het gewenste nalevingsniveau op 95 % zou worden bepaald, zou dit betekenen dat visserij-overtredingen pas een hogere prioriteit zouden krijgen als de verhouding aantal overtredingen/aantal controles de 5 % overschrijdt, of anders uitgedrukt: als het nalevingsniveau onder de gewenste drempel van 95 % valt.

Bij de berekening van het feitelijke nalevingsniveau kan naast het aantal processen-verbaal ook rekening worden gehouden met het aantal aanmaningen.

Een niet onbelangrijke nuance die in dit verband kan worden gemaakt is de vaststelling dat de naleving van regelgeving niet enkel door handhaving in strikte zin kan of moet worden afgedwongen, maar dat ook andere acties zoals bv. informatie en communicatie, het responsabiliseren van doelgroepen door middel van convenanten, enz ... eveneens een belangrijke bijdrage leveren of kunnen leveren tot een betere naleving van de regels.

Gecontroleerde vergunningen

Het Agentschap voor Natuur en Bos reikt elk jaar een groot aantal vergunningen uit. De controle op de naleving van de vergunningsvoorwaarden is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de beleidsuitvoerende entiteiten binnen het ANB. Wanneer zij bij controle vaststellen dat er een probleem rijst op het vlak van de naleving van de vergunningsvoorwaarden, kan de Natuurinspectie worden ingeschakeld.

Hierbij gaat het onder meer om kapmachtigingen, natuurvergunningen, meldingen betreffende bijzondere jacht, bestrijding, afwijkingen op het bembesluit enz.

Specifieke Handhavingscampagnes

Het handhavingplan 2011 van het ANB legt een aantal prioriteiten vast op het vlak van toezicht en opsporing. In het bijzonder wordt aandacht gevraagd voor de planmatige aanpak van de handhavingsactiviteiten. Daarom wordt bij het begin van het jaar in functie van de specifieke omstandigheden in elke provincie een uitvoeringsplan opgemaakt voor de uit te voeren campagnes op het terrein.

De campagnes in het kader van het toezicht gebeuren hoofdzakelijk in het weekend en hebben een eerder preventief karakter. Ze zijn gericht op de controle van recreatieve activiteiten zoals het vissen, jagen en georganiseerde recreatie in bos- en natuurgebieden.

Vooropgezette acties voorzien in het handhavingplan moeten soms wijken omwille van het uitvoeren van dringende prioriteiten inzake opsporing van bepaalde gemelde delicten. De planmatige aanpak vraagt van de Natuurinspectie de nodige soepelheid en bijsturing van de activiteiten in functie van wat zich dagdagelijks aandient.

Anderzijds is de doorgedreven aanpak van bepaalde overtredingen, zoals vogelvangst, indien met goed gevolg afgerond, een behoorlijke garantie dat in de daaropvolgende jaren het aantal meldingen van overtredingen gevoelig kan verminderen.

Resultaat van de geplande acties:

1. Jachtcontrole: in totaal werden 63 acties opgezet; die hebben geleid tot 66 processen-verbaal, onder meer tegen stroperij en het uitzetten van wild. Stroperijacties worden in de meeste gevallen uitgevoerd in samenwerking met de politie.

2. Roofvogelvergiftiging: 16 acties. In de meeste gevallen is de dader onbekend gebleven. Voor een uitgebreide analyse wordt verwezen naar het hoofdstuk over de analyseresultaten van dode roofvogels (zie verder). Hier volstaat het te melden dat roofvogels niet enkel door vergiftiging maar ook door afschot gedood kunnen worden (naast natuurlijke doodsoorzaken of ongevallen die niet in beschouwing worden genomen).

3. Illegale vogelvangst: 45 acties

4. Illegale vogelhandel: 16 acties

5. Controle van vogelbeurzen en vogelmarkten: 5 acties.

In totaal werden in 2011 202 processen-verbaal wegens schending van het Soortenbesluit opgesteld; het overgrote deel daarvan had betrekking op vogels.

6 -8: Controle visserij: 161 acties die tot 193 processen-verbaal hebben geleid.

9. Controle op wildcrossers en quads: 14 acties. Het gebruik van quads en crossmotors in natuurgebieden is de laatste jaren toegenomen. Vooral in Limburg blijft deze problematiek een aandachtspunt. In totaal werden 15 motorvoertuigen in beslag genomen.

Soms weet de quadbestuurder (of de motorcrosser) niet dat hij niet in natuurgebieden mag rijden; het probleem is dat de grenzen van sommige natuurgebieden op het terrein dikwijls niet of onvoldoende duidelijk zijn aangeduid. Dat is bijvoorbeeld het geval voor de vogelrichtlijngebieden die dikwijls zeer uitgestrekt zijn. Meer sensibilisering en

informatielevering rond de regelgeving van gemotoriseerd verkeer in natuurgebieden is nodig. In 2011 heeft het ANB over deze problematiek overleg gepleegd met een belangenvereniging van recreatieve motorrijtuiggebruikers. Verder zou de aanleg van enkele permanente motorcrossomlopen de druk op natuurgebieden kunnen verminderen.

10. Controle op naleving kapmachtiging, natuurvergunning...: deze controles gebeuren op vraag van de afdeling Beleid; in 2011 werden 69 vergunningen gecontroleerd.

11. Controle van landbouwers in het kader van plattelandsontwikkelings-maatregelen: de controles worden uitgevoerd op basis van de verordening (EG) nr. 1975/2006 van de Commissie en zijn verplicht voor alle maatregelen die door de Europese Unie gefinancierd worden in uitvoering van verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad. Concreet betreft het de maatregelen 'bebossing van landbouwgronden', 'ecologische bosfunctie' en 'bebossing/herbebossing'.

De controles ter plaatse omvatten elk jaar een steekproef van ten minste 5% van de begunstigden die gedurende het vorige jaar een uitbetaling gekregen hebben voor oppervlakte gerelateerde maatregelen. Van deze groep wordt 1% volgens een willekeurige steekproeftrekking geselecteerd en 4% volgens een risicoanalyse. Voor de niet-oppervlakte gerelateerde maatregelen wordt 4 % van het uitbetaalde bedrag gecontroleerd.

Op basis van een (kwantitatieve) oppervlaktecontrole en een (kwalitatieve) conformiteitscontrole wordt nagegaan of de bebossing is uitgevoerd conform het ingediende subsidiedossier.

In 2011 werden in totaal 37 dossiers gecontroleerd: 33 ervan werden in orde bevonden; in vier dossiers werd een aanmaning gegeven.

12. Controle vogelhouderij: 43 acties

13. Bescherming van historisch permanent grasland in de landbouwstreek De Polders in de provincie West-Vlaanderen: 2 acties.

Strafrechtelijk en administratiefrechtelijk optreden

Het MHD maakt een onderscheid tussen milieumisdrijven en milieu-inbreuken.

Milieumisdrijven worden vastgesteld door middel van een proces-verbaal dat aan het parket wordt bezorgd. Het parket kan beslissen om het dossier zelf te behandelen of om het door te sturen naar AMMC.

Een milieu-inbreuk wordt vastgesteld door middel van een verslag van vaststelling dat rechtstreeks naar AMMC wordt gestuurd.

AMMC behandelt alle door haar ontvangen dossiers met het oog op het opleggen van een bestuurlijke boete.

Processen-verbaal

Aantal in 2011 opgestelde processen-verbaal volgens aard van het delict:

Overtreden regelgeving	ANT	LIM	OVL	VLB	WVL	Totaal
Bossen	49	33	31	17	13	143
Jacht	11	10	18	11	16	66
Soortenbescherming	43	31	47	18	63	202
Natuur	8	13	30	12	21	84
Riviervisserij	75	16	24	2	76	193
Afval	5	9	0	1	1	16
Andere	1	0	1	0	3	5
Totaal aanvankelijk	192	112	151	61	193	709
Totaal navolgend	65	26	75	14	65	245¹
Totaal aanv. + nav.	257	138	226	75	258	954

aanv. = aanvankelijk PV

nav. = navolgend PV

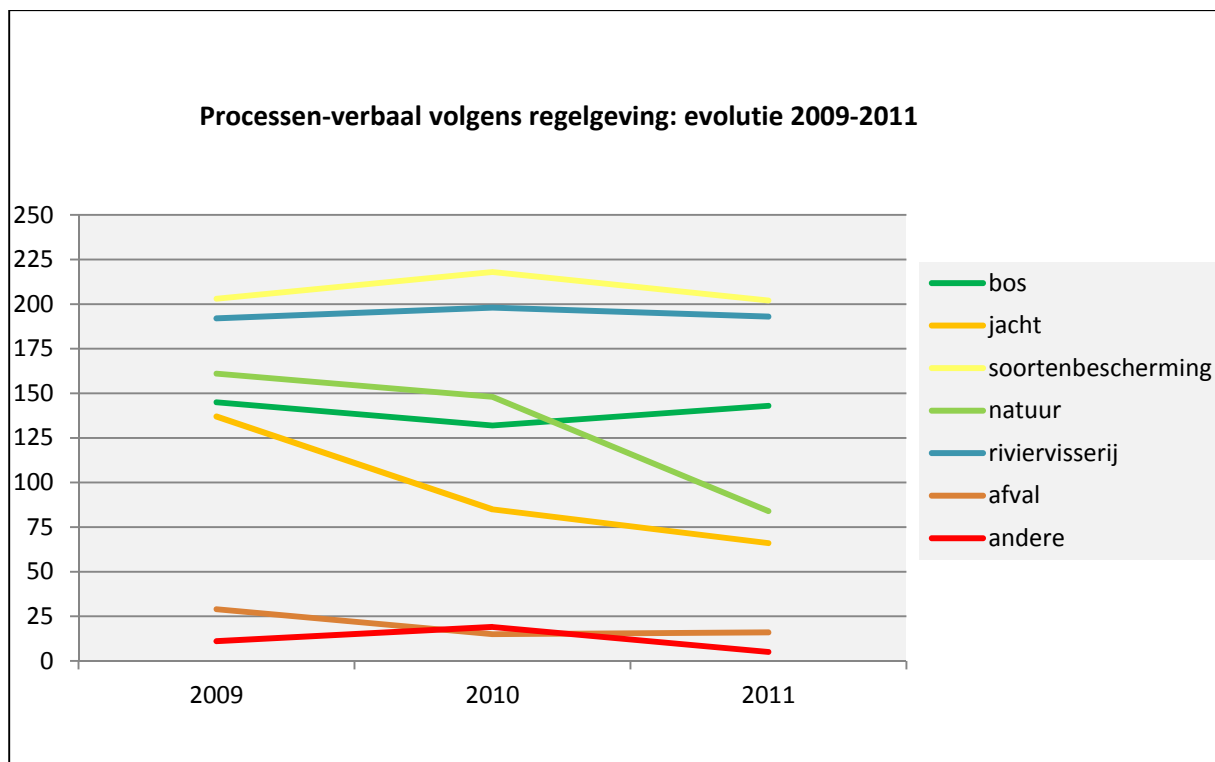
In 2009 en 2010 werden er 878 respectievelijk 815 aanvankelijke PV's opgesteld. In vergelijking met 2010 betekent dit een daling met 13%.

Dit heeft onder meer te maken met de optimalisering van het systeem van aanmaningen, waarvan het aantal in 2011 met bijna 10% steeg t.o.v. 2009 (zie verder).

---

¹ waarvan 79 navolgend op een aanvankelijk PV van andere diensten (politie...)

Aanvankelijke PV 2011, opgesteld naar functie:

	ANT	LIM	OVL	VLB	WVL	Totaal
Natuurinspectie	129	98	133	58	151	569
Boswachters	5	5	6	3	4	23
Boswachters met deeltijdse natuurinspectietaken	58	9	12	0	38	117
Totaal	192	112	151	61	193	709

Belangrijkste overtreden artikels:

Hieronder volgt een kort overzicht van de belangrijkste wets-, decreets-, of besluitartikels waarop in 2011 werd geverbaliseerd.

- Bosdecreet art. 97 (diverse beschermingsbepalingen): 97
- Riviervisserijwet art. 7 (vissen zonder visverlof): 88
- Riviervisserijwet art. 12 (vissen in gesloten tijd; verboden tuigen): 76;
- Natuurdecreet art. 13(wijziging van vegetatie of KLE zonder natuurvergunning): 66
- Natuurdecreet art. 14 (zorgplicht): 55
- Jachtdecreet art. 19 (verboden middelen): 55
- Bosdecreet art. 96 (wijzigingen en beschadigingen bosbodem): 48
- Bosdecreet art. 90bis (ontbossing): 48
- Bosdecreet art. 81 (kappen zonder machtiging):38
- Bosdecreet art. 90 (vervreemding zonder machtiging): 32
- Natuurdecreet art. 51 (soortenbescherming): 26
- Afvalstoffendecreet art. 12 (storten van afval in ruimtelijk kwetsbaar gebied):23
- Bosdecreet art. 10 (toegankelijkheid): 23

Riviervisserijwet art. 4 (vissen met max. 2 hengels): 22
 Soortenbesluit art. 16 (verboden middelen): 120
 Soortenbesluit art. 12 (bezit, vervoer en handel van specimens van beschermde soorten): 114
 Soortenbesluit art. 41 (ringverplichting voor in gevangenschap geboren vogels): 94
 Soortenbesluit art. 10 (doden of vangen van beschermde dieren, vernielen van beschermde plantensoorten): 89
 Soortenbesluit art. 42 (ringnormen voor in gevangenschap geboren vogels): 73
 BVR Uitvoering Decreet Natuurbehoud art. 8: 67
 Soortenbesluit art. 9 (welke soorten zijn beschermd): 53
 BVR Riviervisserij art. 32 (na te leven voorwaarden bij gebruik van hengel): 42
 BVR Riviervisserij art. 13 (visverbod tijdens de paaitijd): 36
 Soortenbesluit art. 3 (toepassingsgebied soortenbesluit): 33
 Soortenbesluit art. 50 (vogelhouders, vogelhandelaars, VOC's zijn verplicht toezicht te aanvaarden): 26
 Soortenbesluit art. 44 (gebruik van vogelringen van een bepaald jaar beperkt tot het jaar van geboorte; ringen enkel voor persoonlijk gebruik): 25
 BVR Riviervisserij art. 14 (visverbod in gesloten tijd): 23
 BVR Riviervisserij art. 17 (vissen in paaitijd of 's nachts in waters waar dat verboden is): 19
 BVR Jachtvoorwaarden art. 3 (verboden jachtmethoden en -middelen): 18
 Soortenbesluit art. 43 (vogelringen worden enkel afgeleverd door erkende vogelhouderverenigingen): 18
 BVR Jachtvoorwaarden art. 20 (voorwaarden bestrijding): 18
 BVR Uitvoering Decreet Natuurbehoud art. 7 (wijziging van bepaalde vegetaties en KLE's is verboden): 17
 BVR Riviervisserij art. 8 (vissen zonder visverlof): 17
 BVR Riviervisserij art. 16 (vissen bij nacht): 11
 BVR Riviervisserij art. 26 (verboden vistuigen): 11
 BVR Toegankelijkheid Bossen en Natuurreservaten art. 3 (honden aan de leiband): 10

Prioritaire processen-verbaal

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal prioritaire en niet-prioritaire processen-verbaal per provincie (enkel aanvankelijke PV).

Voor deze cijfers heeft het ANB zich gebaseerd op de prioriteitennota vervolgingsbeleid milieurecht in het Vlaams Gewest van 30 mei 2000, goedgekeurd door de toenmalige Commissie Vervolgingsbeleid, een overlegorgaan tussen vertegenwoordigers van de procureurs-generaal en de bevoegde milieuadministraties van het Vlaams Gewest, waarvan de taken sinds de inwerkingtreding van het milieuhandhavingsdecreet zijn overgenomen door de Vlaamse Hoge Raad voor Milieuhandhaving.

	ANT	LIM	OVL	VLBR	WVL	Totaal	%
Prioritaire PV	56	77	63	20	21	237	33,4%
Niet-prioritaire PV	136	35	88	41	172	472	66,6%
Totaal	192	112	151	61	193	709	100,0%

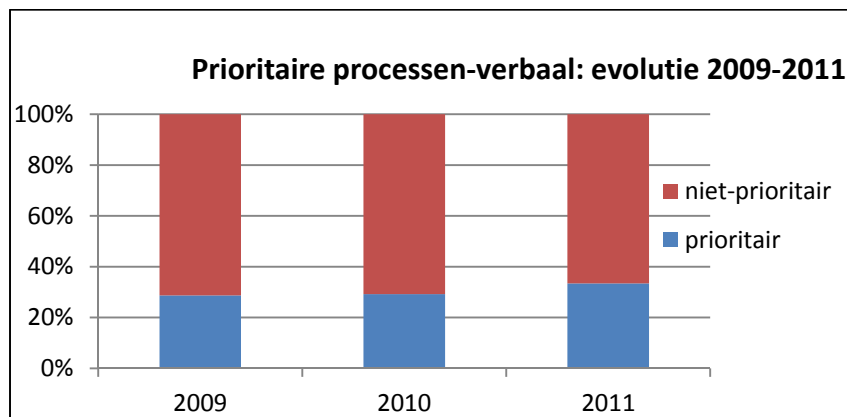
Noot: om technische redenen hebben de vermelde cijfers enkel betrekking op de eerst vermelde prioriteitcode in een PV, hoewel het kan dat aan een bepaald PV meerdere prioriteitcodes worden toegekend.

De prioriteiten van de prioriteitennota en de prioriteiten van het handavingsplan van het ANB stemmen maar gedeeltelijk overeen.

Dat hoeft op zich niet te verwonderen: de prioriteitennota is ondertussen tien jaar oud en in die periode hebben zich grote veranderingen voorgedaan, enerzijds op organisatorisch vlak door de fusie van de vroegere afdelingen Natuur en Bos & Groen tot het Agentschap voor Natuur en Bos, en de oprichting van de Natuurinspectie binnen het ANB, en anderzijds door een gewijzigde sectorregelgeving.

Dat in dit rapport enkel cijfers over de prioriteiten van de prioriteitennota worden vermeld heeft een technische reden: aan elke prioriteit van de prioriteitennota is een specifieke code toegekend die als een apart veld in de processen-verbaal-applicatie van het ANB is opgenomen; de bovengenoemde cijfers werden gegenereerd op basis van de codes die in dat veld werden ingevuld.

Bijlage 2 geeft een overzicht van de prioriteiten van het handavingsplan 2011 van het ANB met daarnaast, waar mogelijk, de corresponderende codes van de prioriteitennota.

Stroperij

Onder stroperij wordt verstaan:

- bij de jacht: jagen zonder jachtverlof, jagen op andermans grond, jagen in gesloten tijd en jagen met verboden tuigen;
- bij de riviervisserij: vissen zonder visverlof, vissen in gesloten tijd en vissen met verboden tuigen;
- bij de beschermde soorten: het vangen en/of doden van beschermde diersoorten

De meest voorkomende diersoorten die bij stroperij werden gevangen of gedood zijn zangvogels zoals vink, putter, sijs, barmsijs, kneu, groenling, goudvink, kruisbek, Europese kanarie, staartmees, appelvink, geelgors, maar ook buizerd, slechtvalk, havik en patrijs. Verder ook andere diersoorten zoals paling, snoekbaars, haas, vos, ree en steenmarter.

Aantal processen-verbaal stroperij per provincie voor het jaar 2011:

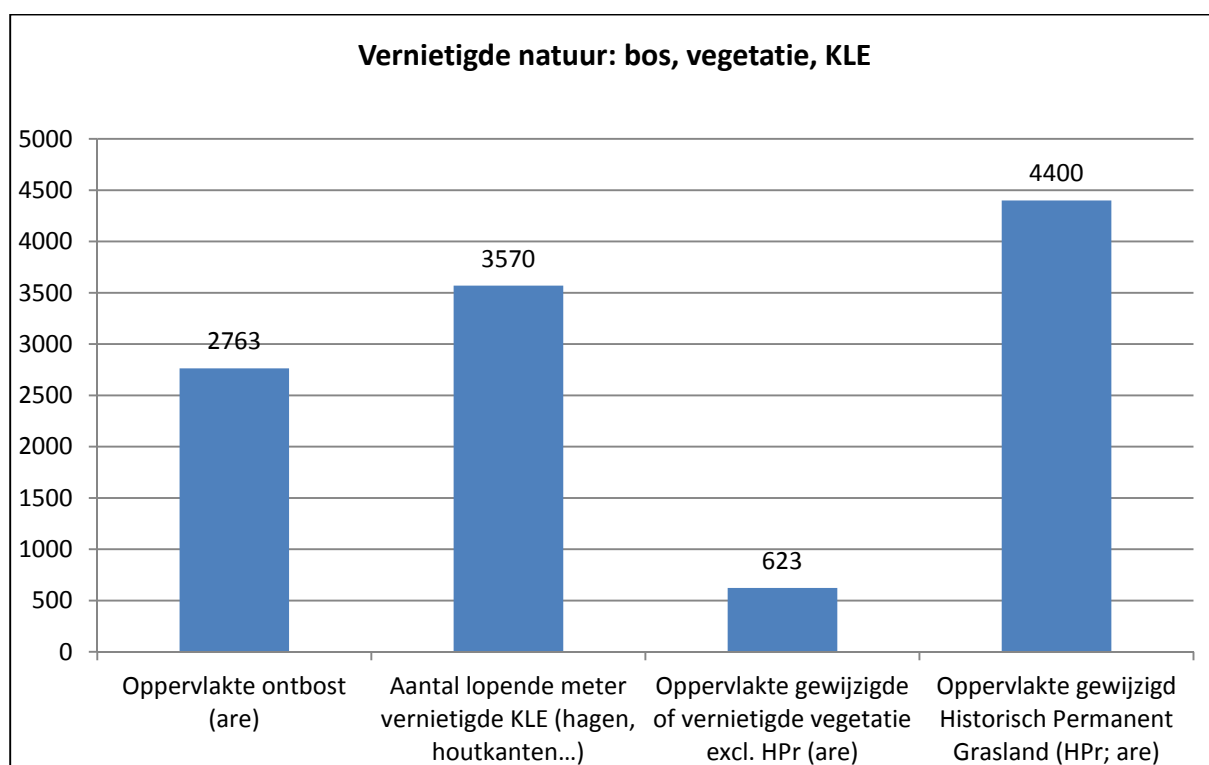
	ANT	LIM	OVL	VLB	WVL	Totaal
Jacht	9	10	18	15	15	67
Visserij	51	10	24	2	60	147
Soortenbesluit	40	23	47	23	53	186
Totaal	100	43	89	40	128	400

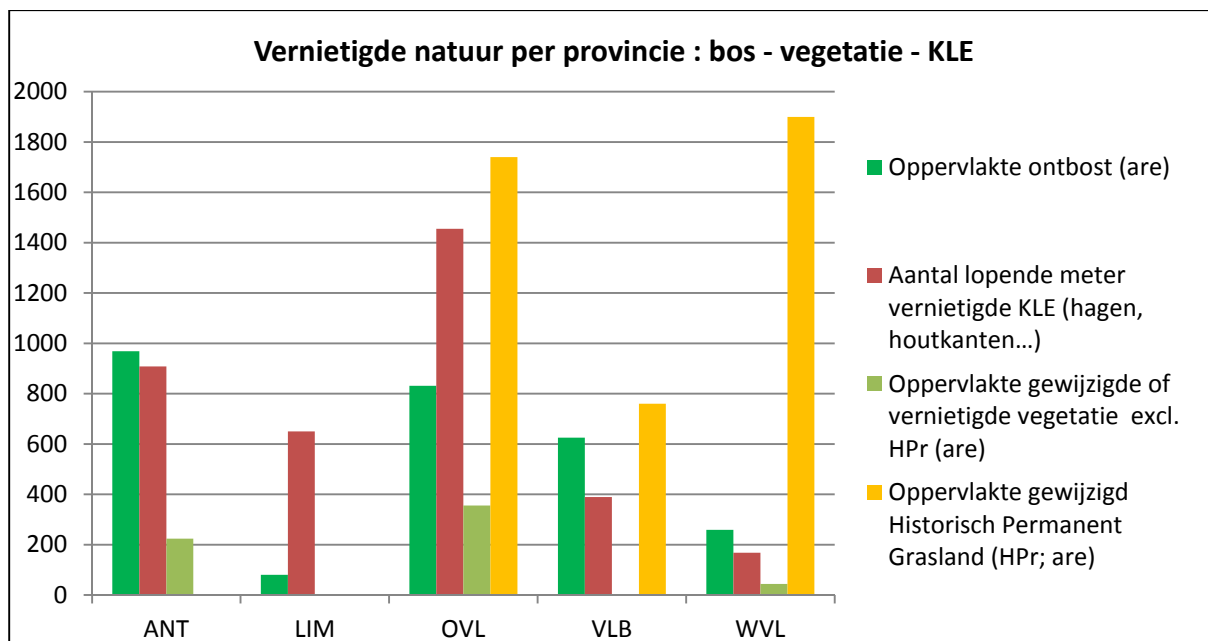
Vernietigde natuur

De volgende grafieken geven een overzicht van in 2011 vernietigde natuur; de gegevens zijn gebaseerd op de vaststellingen neergeschreven in de processen-verbaal.

Concreet gaat het om ontbossing (kappen van bos met het oog op een bestemmingswijziging); de vernietiging of wijziging van beschermde vegetaties (met inbegrip van het scheuren van HPG) en KLE's.

In regel wordt aan elke overtreder een herstel door middel van een bestuurlijke maatregel opgelegd.

Overtreding van de randvoorwaarden in het gemeenschappelijk landbouwbeleid

Landbouwers die rechtstreekse inkomenssteun wensen te ontvangen, moeten bepaalde randvoorwaarden naleven voor het verkrijgen van die steun. Het voldoen aan die randvoorwaarden is eveneens gekend onder de naam cross compliance.

Enkele van die randvoorwaarden hebben betrekking op de naleving van de regels inzake wijziging van vegetaties, de bescherming van vogels en het behoud van andere beschermde diersoorten.

Bij niet-naleving van de randvoorwaarden kan de overheid de rechtstreekse steun verlagen of zelfs volledig intrekken.

In 2011 heeft het ANB 34 processen-verbaal opgesteld tegen landbouwers wegens schending van bovengenoemde regels. Op basis van Europese regelgeving in verband met het gemeenschappelijk landbouwbeleid wordt de inkomenssteun van de gevaloriseerde landbouwers ingekort. De hoogte van de inkorting hangt af van de ernst van het misdrijf en wordt bepaald door het Agentschap voor Landbouw en Visserij.

Verslagen van Vaststelling

Waar een milieumisdrijf wordt vastgesteld door middel van een proces-verbaal dat naar het parket wordt gestuurd, wordt een milieu-inbreuk vastgesteld door middel van een verslag van vaststelling, dat rechtstreeks naar AMMC wordt gestuurd.

In 2011 werden 4 verslagen van vaststelling opgesteld.

Dit lage aantal is volledig te verklaren door het feit dat het milieubeheerrecht actueel maar weinig milieu-inbreuken kent.

Strafrechtelijke afhandeling van processen-verbaal

Vroeger ontving het ANB relatief weinig informatie van de parketten over het gevolg dat werd gegeven aan de processen-verbaal van het ANB. Die situatie is sinds de oprichting van de Natuurinspectie en sinds de inwerkingtreding van het MHD verbeterd, vooral in de provincies waar een overleg tussen de Natuurinspectie en de parketten tot stand is gekomen. Ook de afspraken gemaakt binnen de Vlaamse Hoge Raad voor Milieuhandhaving (VHRM) hebben geleid tot een betere informatie-uitwisseling op dit vlak. Niettemin blijft het moeilijk om op niveau van het ANB een volledig overzicht te verzamelen. Voor cijfers dienaangaande wordt dan ook verwezen naar het milieuhandhavingsrapport 2010 van de VHRM.

Sinds de inwerkingtreding van het MHD beschikken parketten over de mogelijkheid om een proces-verbaal niet strafrechtelijk te behandelen; in dat geval sturen zij het PV voor administratieve sanctionering door naar AMMC.

Hieronder volgt een overzicht per provincie van het aantal PV's die de parketten in 2011 naar AMMC hebben doorgestuurd:

Antwerpen:	60
Limburg:	40
Oost-Vlaanderen:	91
Vlaams-Brabant:	20
West-Vlaanderen:	44
Totaal:	255

Deze cijfers zijn wellicht nog een onderschatting van de realiteit omdat het ANB niet altijd in kennis wordt gesteld van de beslissing van de parketten.

Voor meer gedetailleerde cijfers wordt verwezen naar het milieuhandhavingsrapport 2011 van de VHRM.

Aanmaningen

In totaal heeft het ANB in 2011 505 schriftelijke aanmaningen gegeven, een stijging met 9,5% t.o.v. 2010.

Hierbij handelde het voor een groot deel om delicten in de recreatieve sfeer met geringe milieu-impact zoals bv. loslopende honden in bos- en natuurgebieden, of wandelen op plaatsen waar dat verboden is.

Aantal in 2011 opgestelde aanmaningen volgens aard van het delict:

Overtreden regelgeving	ANT	LIM	OVL	VLB	WVL	Totaal
Bossen	99	29	27	25	26	206
Jacht	0	2	12	7	6	27
Natuur, incl. Soortenbescherming	20	19	22	25	46	132
Riviervisserij	55	8	13	25	23	124
Afval	1	0	1	3	1	6
Andere	0	0	0	0	10	10
Totaal	175	58	75	85	112	505

Aantal aanmaningen volgens functie:

- Natuurinspectie: 333
- Boswachters: 135
- boswachter met tijdelijke inspectietaken: 37

De verhouding aanmaningen/PV in 2011 bedraagt 0,71 (2010: 0,57). Deze evolutie illustreert niet alleen de toenemende vertrouwdheid van de toezichthouders van het ANB met dit nieuwe handhavingsinstrument, maar ook het streven van het ANB om minder repressief op te treden waar dat mogelijk is.

Bestuurlijke maatregelen

Een bestuurlijke maatregel is een bestuurshandeling waarbij een toezichthouder de vermoedelijke overtreder kan bevelen maatregelen te nemen om:

- 1) het delict te beëindigen, de gevolgen ervan ongedaan te maken of herhaling ervan te voorkomen;
- 2) activiteiten of werkzaamheden te beëindigen.

In totaal heeft het ANB in 2011 112 bestuurlijke maatregelen genomen.

Aard van de bestuurlijke maatregelen:

bevel tot staking ⁽¹⁾	25
bevel tot regularisatie ⁽²⁾	49
combinatie van bevel tot staking/regularisatie	38
Totaal	112

(1) stilleggen van werken, een verbod op het uitvoeren van werken

(2) opleggen van herstelmaatregelen, bv. heraanplanting

In 5 gevallen was het niet mogelijk de maatregel binnen de opgelegde termijn te doen uitvoeren; in 4 gevallen werden de betrokkenen geverbaliseerd wegens het niet (tijdig) naleven van de bestuurlijke maatregel; in één geval volstond alsnog een aanmaning.

Het ANB heeft in 2011 in totaal 9 processen-verbaal opgesteld wegens het niet (tijdig) uitvoeren van een bestuurlijke maatregel: 4 ervan hadden zoals hierboven gesteld betrekking op een bestuurlijke maatregel opgelegd in 2011; het saldo had betrekking op bestuurlijke maatregelen opgelegd in 2010.

Aantal opgeheven bestuurlijke maatregelen: er werden in 2010 34 formele besluiten houdende opheffing van bestuurlijke maatregelen getroffen. In veel gevallen wordt een bestuurlijke maatregel niet expliciet maar impliciet opgeheven, nl. als vastgesteld wordt dat de opgelegde maatregel (tijdig) werd uitgevoerd.

Aantal beroepen tegen de opgelegde bestuurlijke maatregelen: Er werden 15 beroepen ingediend tegen de in 2011 opgelegde bestuurlijke maatregelen, met volgend resultaat:

- niet ontvankelijk: 1
- niet gegrond: 9
- deels gegrond: 1
- gegrond: 1
- beslissing niet bekend: 3

Aantal verzoeken tot oplegging van een bestuurlijke maatregel (toepassing van art. 16.4.18 van het MHD): het ANB heeft 2 verzoeken tot oplegging van een bestuurlijke maatregel ontvangen, waarvan één werd ingewilligd en één werd geweigerd.

Het ANB heeft in 2011 enkel bestuurlijke maatregelen opgelegd in het kader van een milieumisdrijf. Deze maatregelen werden meegedeeld aan de procureur, hetzij samen met het proces-verbaal, hetzij achteraf, na verzending van het proces-verbaal. Deze informatiedoorstroming vanuit administratie naar parket is belangrijk om tegenstrijdige acties van administratie en parket te vermijden.

Veiligheidsmaatregelen

Veiligheidsmaatregelen zijn maatregelen die een toezichthouder kan treffen om een aanzienlijk risico voor mens of milieu uit te schakelen of in te perken, zonder dat hierbij sprake is van een milieumisdrijf.

Het ANB heeft in 2011 één veiligheidsmaatregel opgelegd, m.n. het instellen van een tijdelijk toegangsverbod tot een Limburgs bos wegens brandgevaar.

De bevoegdheden van de gemachtigde ambtenaren van het ANB

Het MHD heeft de volgende bevoegdheden toegekend aan de gemachtigde ambtenaar:

- 1° Indienen van voorstellen bij de strafrechtbank tot oplegging van bevelen om de plaats in de oorspronkelijke toestand te herstellen, het strijdige gebruik te staken of aanpassingswerken uit te voeren (art. 16.6.6, § 1, MHD);
- 2° Indienen van vorderingen bij de strafrechtbank tot oplegging van een dwangsom per dag vertraging in de tenuitvoerlegging van de herstelmaatregelen (art. 16.6.6, § 3, MHD)
- 3° Indienen van een vordering van herstelmaatregelen bij de burgerlijke rechtbank bevoegd voor de plaats waar het milieumisdrijf plaatsvond (art. 16.6.7, MHD);
- 4° Controle van de uitgevoerde herstelmaatregelen en vaststelling daarvan in een proces-verbaal van vaststelling (art. 16.6.8, MHD);
- 5° Opleggen van de door de rechtbank bevolen herstelmaatregel aan de persoon aan wie de rechtbank het herstel heeft opgelegd (art. 16.6.9, MHD);
- 6° Het zelf uitvoeren (of laten uitvoeren) van de herstelmaatregel wanneer de persoon aan wie de rechtbank het herstel heeft opgelegd, de herstelmaatregel niet heeft uitgevoerd binnen de door de rechtbank opgelegde termijn (art. 16.6.9, MHD).

De functie van gemachtigd ambtenaar wordt bij het ANB uitgeoefend door de (provinciale) celverantwoordelijken bij de Natuurinspectie, op grond van een ministerieel besluit.

De bovengenoemde bevoegdheden worden maar beperkt toegepast omdat de voorkeur wordt gegeven aan de bestuurlijke maatregel als instrument om herstel te vorderen. Het instrument van de gerechtelijke herstellvordering wordt dan in tweede orde toegepast voor het geval de overtreder de opgelegde bestuurlijke maatregel naast zich neerlegt.

Wat de bevoegdheid onder punt 1° betreft, heeft de Natuurinspectie in 2011 9 vorderingen tot herstel ingediend bij de strafrechtbank wegens vastgestelde overtredingen van het bosdecreet en het natuurdecreet; in 1 dossier werd ook een dwangsom gevorderd.

Inbeslagnemingen

Bij de vaststelling van een misdrijf wordt materiaal waarvan het bezit verboden is of dat heeft gediend tot het plegen van het misdrijf vaak in beslag genomen. Meestal gaat het om vogelvangst-, jacht- of visserijdelicten en worden er mistnetten, vangnetten, lokmiddelen (bandopnemers, kwartelfluitjes...), materiaal om te frauderen met pootringen (tangen, vijlen, zaagjes, ringen ...) lokkooien, veerklemmen, fuiken, hengels e.d. in beslag genomen.

Maar ook bij natuur- of bosdelicten kunnen zaken die tot het misdrijf hebben gediend in beslag worden genomen, zoals bv. crossmotors of quads.

Illegaal gehouden vogels worden overgebracht naar een erkend opvangcentrum of worden ter plaatse in beslag genomen.

In beslag genomen beschermde vogels: 4377, waarvan 3927 zangvogels en 444 fazanten. Dit komt overeen met een stijging van 17,4% t.o.v. 2010 toen er 3727 vogels in beslag werden genomen,

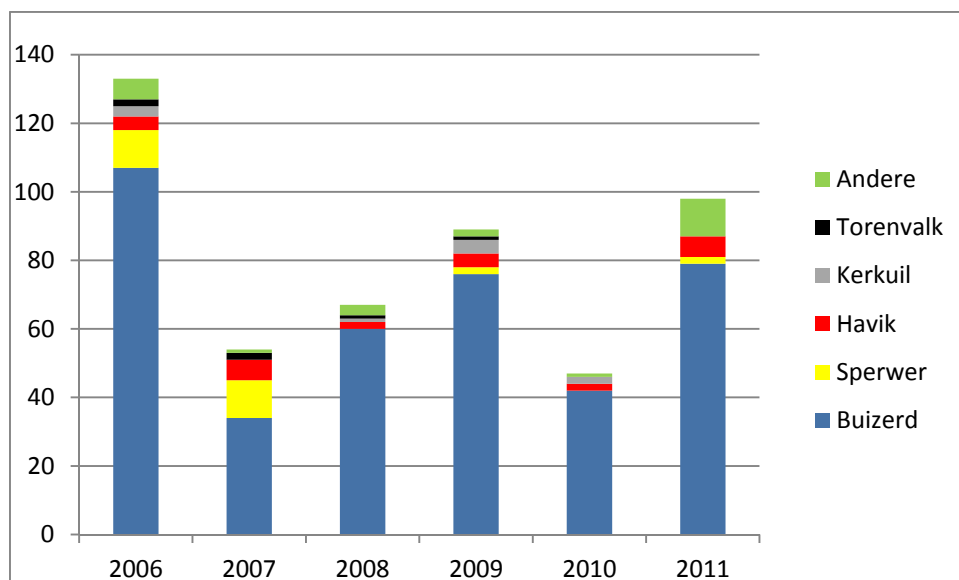
In beslag genomen illegaal gehouden of gebruikte tuigen bestemd om beschermde fauna te vangen/doden: 1392 (2010: 1828). In 2011 heeft de Natuurinspectie 15 motorvoertuigen in beslag genomen.

Dode roofvogels: analyseresultaten

Sinds 1966 hebben alle roofvogels in België een beschermd statuut. Elk jaar opnieuw worden roofvogels dood teruggevonden, voor een groot deel door toedoen van de mens, namelijk door vergiftiging of afschot.

Om de roofvogelvervolgung beter in kaart te brengen werd in 2006 binnen elke Provinciale Dienst van het ANB een roofvogelmeldpunt opgericht. Sinds 2008 zijn deze meldpunten geïntegreerd in de algemene meldpunten van de provinciale Natuurinspecties. Elke melding van gevonden dode roofvogels wordt onderzocht en geregistreerd. Verdachte gevallen (bij vermoeden van een niet-natuurlijke doodsoorzaak) worden aan een autopsie en (eventueel) een toxicologisch onderzoek onderworpen. Met een analyse van die onderzoeken wordt gepoogd de evolutie van de roofvogelvervolgung, doodsoorzaken en gebruikte gifsoorten sinds 2006 in kaart te brengen.

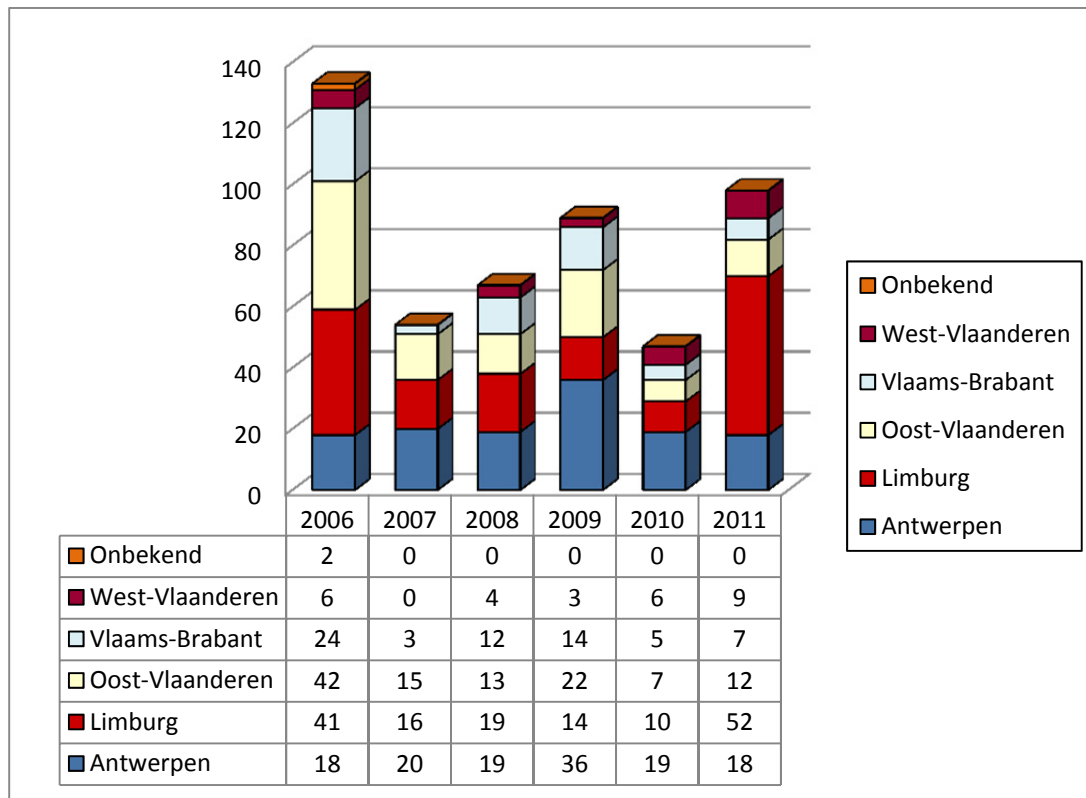
Evolutie van gemelde dode roofvogels 2006-2011:

De buizerd blijft afgetekend het grootste slachtoffer onder de roofvogels;
- De categorie "andere" omvatte in 2011 o.a. 4 blauwe kiekendieven.

Het grote aantal vergiftigde buizerds is vooral "collateral damage" in de (illegale) strijd tegen andere diersoorten zoals vos of verwilderde kat waarvoor het gif (aangebracht op aas, bv. een dode duif) in de eerste plaats bedoeld is. Buizerds eten immers geregeld dood aas.

Evolutie van gemelde dode roofvogels per provincie 2006-2011:

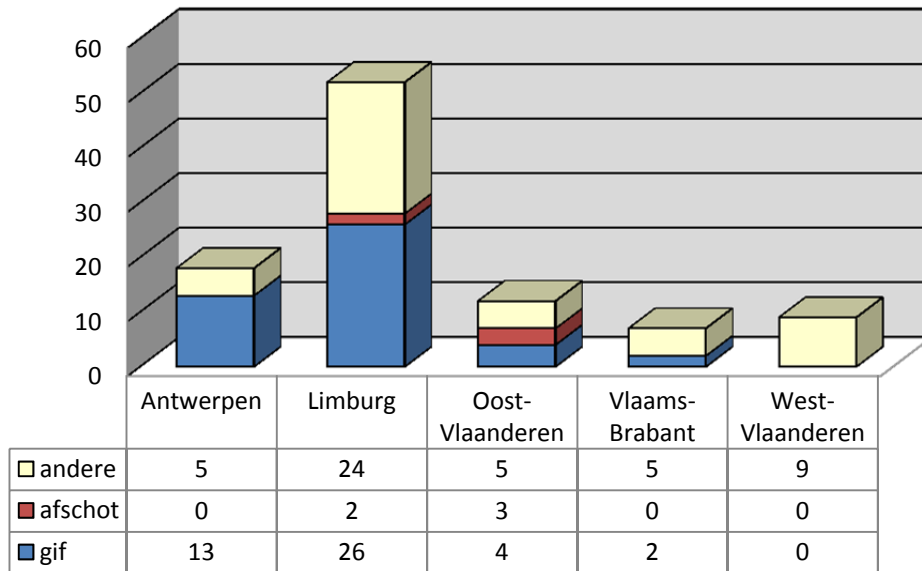

Uit deze grafiek blijkt duidelijk dat de stijging van het aantal gemelde roofvogels in 2011 in grote mate toe te schrijven is aan één provincie, met name Limburg, waar het aantal gemelde gevallen is vervijfvoudigd t.o.v. 2010.

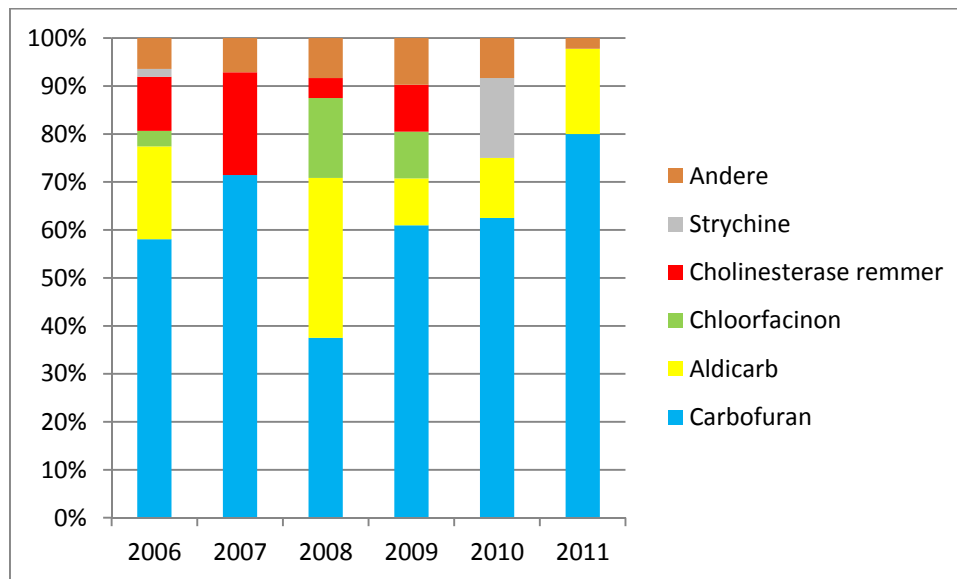
Doodsoorzaak over de periode 2006-2011:

- in 43 % van de gevallen is er sprake van vergiftiging;
- afschot vormt in 7 % van de gevallen de doodsoorzaak.
- in de helft van de gevallen is de doodsoorzaak ofwel een natuurlijke dood, een ongeval of blijft de oorzaak onbekend. Wellicht omvat deze categorie nog een aantal vergiftigingen door gebruik van onbekende giften maar konden dergelijke giften in het labo niet worden aangetoond.

Doodsoorzaken voor het jaar 2011 volgens provincie

Gebruikte giften 2006-2011

Ook in 2011 is carbofuran veruit het meest gebruikte gif (80% van de onderzochte vergiftigde roofvogels), op afstand gevolgd door aldicarb.

Samenwerking en Overleg

Het ANB hecht een groot belang aan een goede samenwerking met andere handhavingsactoren. Precies omwille van de beperkte capaciteit van de Natuurinspectie is samenwerking van cruciaal belang om tot een goed resultaat te komen.

Er is op regelmatige basis overleg met de parketten, zowel dossiermatig (op het terrein) als beleidsmatig (binnen de structuren van de VHRM).

Daarnaast wordt op ad-hocbasis samengewerkt met andere overheidsdiensten (ALV, OVAM, VMM, CITES, bouwinspectie...) en met gemeenten (meestal via de gemeentelijke milieudienst).

Met de arrondissementscommissarissen wordt vooral samengewerkt rond dossiers waar het jachtrecht op bepaalde percelen door meerdere jagers wordt geclaimd.

Verder heeft de Natuurinspectie in een aantal concrete dossiers samengewerkt met lokale of federale politie. Bij vele toezichts- en opsporingsdaden is samenwerking met de reguliere politie noodzakelijk om de veiligheid van de natuurinspecteurs te garanderen bij potentieel gevaarlijke acties. Ook de politie zelf doet een beroep op de expertise van de natuurinspecteurs. In Antwerpen zijn afspraken gemaakt met de scheepvaartpolitie om op geregelde basis gemeenschappelijke controles uit te voeren.

Eind 2011 werd met het agentschap Inspectie RWO een protocol afgesloten om nauwer samen te werken bij de behandeling van ontbossingsdossiers: ontbossing wordt immers strafbaar gesteld door zowel het bosdecreet als de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO). Op grond van dit protocol kan aan natuurinspecteurs de bevoegdheid worden verleend om ontbossingen ook op basis van het VCRO vast te stellen. Dit protocol moet tot een efficiëntere aanpak van ontbossingsdossiers op het niveau van de Vlaamse overheid leiden.

Binnen de werkgroep LNE-milieuhandhaving wordt op regelmatige basis overleg gepleegd tussen alle Vlaamse milieuadministraties met handhavende bevoegdheden, waaronder het ANB, over de toepassing van het MHD. Deze werkgroep wordt voorgezeten door AMMC.

Binnen de werkgroep Handhaving van het ANB (H12) wordt op regelmatige basis overleg gepleegd tussen de Natuurinspectie centrale diensten, de provinciale Natuurinspecties en vertegenwoordigers van de afdelingen Beleid en Beheer. Het doel is om te komen tot gezamenlijke afspraken en het uitwisselen van relevante informatie. De werkgroep handhaving heeft in 2011 10 keer vergaderd. Ook buiten het kader van de H12 wordt op regelmatige basis met de afdelingen Beleid en Beheer overleg gepleegd over specifieke dossiers.

Voorts heeft elke provinciale Natuurinspectie in 2011 op regelmatige basis dienstvergaderingen georganiseerd.

Internationale context

Richtlijn milieustrafrecht

De Europese richtlijn 2008/99/EG van 19 november 2008 inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht stelt onder meer de volgende handelingen strafbaar:

- het doden, vernietigen, bezitten of vangen van specimens van beschermde in het wild levende dier- of plantensoorten;
- elke gedraging die aanzienlijke schade toebrengt aan een beschermde habitat.

Met "beschermde in het wild levende dier- of plantensoorten" worden de soorten bedoeld die vermeld staan in bijlage I van de Vogelrichtlijn en bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Met "beschermde habitat" worden de gebieden bedoeld die in het kader van de Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand) en de Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna) zijn aangewezen.

De richtlijn milieustrafrecht is met het MHD volledig omgezet naar intern Vlaams recht.

Contacten met andere landen

Er bestaan actueel geen structurele contacten met natuurhandhavende instanties van andere landen. Op termijn kunnen samenwerkingsverbanden worden opgezet om bepaalde grensoverschrijdende milieucriminaliteit efficiënt te kunnen aanpakken (bv. vogelsmokkel).

Op het terrein werd in sommige dossiers samengewerkt met de Nederlandse politie.

Knelpunten

De handhaving vormt het sluitstuk van elk beleid. Dat vereist dat de regelgeving voor de rechtsonderhorige duidelijke regels omvat van wat mag en wat niet mag. Dat betekent ook dat regelgeving goed handhaafbaar moet zijn. Al te dikwijls wordt regelgeving ontwikkeld om een bepaald maatschappelijk probleem aan te pakken zonder daarbij voldoende aandacht te besteden aan de vraag of die wetgeving ook efficiënt kan worden gecontroleerd.

Een structurele oplossing voor dit probleem wordt aangereikt in het al eerder vermelde rapport van het Interuniversitair Centrum voor Wetgeving¹.

Dat belet niet dat er knelpunten in bestaande wetgeving kunnen worden gedetecteerd om de regelgever hiervan in kennis te stellen.

Het hieronder vermelde niet-limitatieve overzicht is gebaseerd op de praktijkervaring van de handhavers "in het veld". Wellicht kan dit overzicht de komende jaren verder aangevuld worden. Natuurlijk kan de lijst ook kleiner worden wanneer de regelgever knelpunten oplost door de regelgeving aan te passen, wat uiteindelijk toch het streefdoel zou moeten zijn.

Volgende knelpunten uit het handhavingsrapport van 2010 zijn ondertussen opgelost:

Gebruik van lokaas bij kastvallen: Het jachtvoorwaardenbesluit staat het gebruik van de kastval bij vossenbestrijding toe, maar zonder het gebruik van lokaas expliciet toe te staan. Nochtans is het gebruik van lokaas noodzakelijk om een kastval op een efficiënte manier te gebruiken. De oplossing bestaat erin het gebruik van lokaas in een kastval expliciet toe te staan.

Stand van zaken: De Vlaamse Regering heeft een wijziging van het jachtvoorwaardenbesluit goedgekeurd dat het gebruik van plantaardig en niet-levend dierlijk lokaas in kastvallen bij de bestrijding van vossen en verwilderde katten toestaat (BVR van 23 maart 2012).

Zondagjacht – meldpunten: Het jachtvoorwaardenbesluit legt aan geweerjagers de verplichting op om hun gewone jachtactiviteiten op zondag vooraf te melden op een elektronisch meldpunt van het ANB. De bedoeling van dit meldpunt was om een zicht te krijgen op de jachtactiviteiten op zondag en op potentiële conflicten tussen die jagers en derden. Daarnaast werd een tweede meldpunt opgericht met het oog op de registratie van klachten van derden over de zondagjacht. Het besluit bepaalt verder dat deze regel na één jaar zal worden geëvalueerd met het oog op eventuele bijsturing. Een evaluatierapport werd in oktober 2009 bezorgd aan de minister.

Vanuit handhavingsoogpunt moet worden vastgesteld dat de regel zijn doel voorbij schiet: het is immers niet duidelijk of een jager die aan zijn meldplicht verzaakt, al dan niet mag jagen, zeker niet na het eerste jaar en een evaluatie van de regel uitblijft. Het is daarom, met het oog op duidelijkheid voor de burger én voor de jagers, wenselijk dat een betere regeling betreffende de jacht op zondag wordt ingevoerd: zo zou men kunnen opteren voor de vroegere regeling (jacht op zondag is zonder meer toegelaten), voor een jachtverbod op zondag of voor een mengvorm die duidelijk te controleren is, bv. enkel zondagjacht vóór de middag. Naar aanleiding van de evaluatie heeft de minister aangekondigd het meldpunt te zullen afschaffen.

Stand van zaken: De Vlaamse Regering heeft een wijziging van het jachtvoorwaardenbesluit goedgekeurd dat de meldplicht en het bijbehorende meldpunt afschaft (BVR van 23 maart 2012).

---

¹ "Straf- en administratieve sancties in Vlaamse regelgeving. Aanbevelingen voor een sterker handhavingsbeleid" – eindrapport van 7 december 2009 van het Interuniversitair Centrum voor Wetgeving

Naleving van de voorwaarden van de kapmachtiging: Krachtens artikel 81 van het bosdecreet moet voor elke kapping een machtiging worden gevraagd aan het ANB (behalve voor kappingen voorzien in een goedgekeurd beheerplan en kappingen om veiligheidsredenen). Houdt deze bepaling ook in dat de voorwaarden van de machtiging moeten worden nageleefd? Dat lijkt op zich logisch, maar het wordt niet expliciet zo gesteld.

Het legaliteitsbeginsel in strafzaken vraagt dat regelgeving die strafrechtelijk handhaafbaar is, duidelijk en ondubbelzinnig is.

De stelling dat het schenden van de voorwaarden van de kapmachtiging wel degelijk strafbaar is, vindt steun in artikel 95 bosdecreet dat bepaalt dat het uitvoeren van onrechtmatige kappingen verboden is. Probleem hierbij is wel dat artikel 95 enkel op openbare bossen betrekking lijkt te hebben waardoor de vraag blijft of het schenden van de voorwaarden van de kapmachtiging in privé-bossen strafbaar is.

Om alle twijfel weg te nemen zou artikel 81 bosdecreet aangepast moeten worden waardoor het schenden van de voorwaarden van de machtiging expliciet strafbaar wordt gesteld.

Stand van zaken: Het Vlaams Parlement heeft op 28 maart 2012 een decreet aangenomen dat artikel 81 van het bosdecreet in de voorgestelde zin wijzigt.

Knelpunten in het milieuhandavingsdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten in een oplossingstraject

Het MHD voorziet in de mogelijkheid om een milieumisdrijf administratiefrechtelijk af te handelen wanneer de procureur des Konings tijdig aan AMMC laat weten het dossier niet strafrechtelijk af te handelen.

Bij deze regeling rijst het probleem dat een milieumisdrijf mogelijk helemaal niet wordt gesanctioneerd bij niet reageren door de procureur: hij vervolgt om diverse redenen niet zelf, maar stuurt het dossier evenmin door ter bestuurlijke afhandeling.

Dit probleem doet zich in de praktijk effectief voor. De vraag rijst dan welke oplossing kan worden gevonden.

Een mogelijke oplossing ligt in een aanpassing van het milieuhandavingsdecreet door te bepalen dat de verbaliserende instantie, bij stilzitten van de procureur, en na een bepaalde termijn en/of procedure, een kopie van het dossier aan AMMC bezorgt voor bestuurlijke afhandeling, met kennisgeving hiervan aan de procureur¹.

Mogelijk zijn ook andere formuleringen haalbaar.

Aangezien het probleem zich niet bij alle parketten voordoet, kan ook een sensibilisering van de parketten die in gebreke blijven, helpen.

Om de wetgeving efficiënter te maken, kan verder overwogen worden om meer delicten in het milieubeheerrecht als een milieu-inbreuk te kwalificeren. Dat vereist echter een wijziging van de criteria vermeld in artikel 16.1.2., 1°, van het MHD: één van de vereisten om actueel van een milieu-inbreuk te kunnen spreken is dat het delict exclusief een schending van administratieve verplichtingen betreft; laat dat nu net een verplichting zijn die in het milieubeheerrecht niet zo dikwijls voorkomt.

Het milieubeheerrecht kent echter wel een redelijk aantal regels waarvan de schending op zich een geringe milieu-impact heeft en waarbij men bijgevolg gebaat zou zijn met een exclusief bestuurlijke afhandeling: voorbeelden hiervan zijn schendingen van toegankelijkheidsregels in bossen en natuureservaten door zachte recreanten, het laten rondlopen van honden in natuurgebied, plukken van kleine hoeveelheden planten of paddenstoelen, het achterlaten van kleine hoeveelheden afvalstoffen...

---

¹ "Straf- en administratieve sancties in Vlaamse regelgeving. Aanbevelingen voor een sterker handhavingsbeleid" – eindrapport van 7 december 2009 van het Interuniversitair Centrum voor Wetgeving, p. 243

Voor al die gevallen is een exclusief bestuurlijke afhandeling op zijn plaats.

De haalbaarheid van deze voorstellen wordt onderzocht in het kader van de evaluatie van het milieuhandhavingsdecreet in 2012.

Knelpunten in de milieubeheerwetgeving

Bijlage 3 geeft een overzicht van een aantal reglementaire bepalingen uit het milieubeheerrecht waarvan de Natuurinspectie vindt dat de handhaafbaarheid voor verbetering vatbaar is.

Het begrip milieubeheerrecht omvat, volgens de definitie ervan in het MHB, de natuur-, de bos-, de jacht- en de riviervisserijregelgeving.

Andere knelpunten

1. Beleidsvoorbereiding: het is aangewezen dat de Natuurinspectie al in een vroeg stadium van de regelgevingscyclus op een structurele manier wordt betrokken om de voorgestelde regels op hun handhaafbaarheid te beoordelen. Dit is aanbeveling 5 van het rapport van het Interuniversitair Centrum voor Wetgeving¹.

De Natuurinspectie wordt best ook betrokken bij het schrijven van de handhaafbaarheidstoets als onderdeel van elke reguleringssimpactanalyse (RIA).

2. ICT: de Natuurinspectie is vragende partij voor een applicatie waarmee de natuurinspecteurs op het terrein vlot geografische informatie kunnen opvragen. Het gaat hierbij niet enkel om het al dan niet beschermd statuut van bepaalde terreinen (bv. speciale beschermingszones) maar ook om toegang tot gegevens van kadastrale percelen.

De digitale versie van de kadastrale legger (met eigendomsgegevens) zou momenteel zelfs voor geen enkele Vlaamse overheidsdienst toegankelijk zijn. Hierover wordt overleg gevoerd met de bevoegde federale instanties.

Momenteel is dergelijke consultatie enkel mogelijk op kantoor omdat het mobiele datanetwerk onvoldoende performant is. Wellicht zullen technologische evoluties op dat vlak binnen enkele jaren mobiele toegang wel mogelijk maken. Een tussentijds alternatief kan erin bestaan de geografische informatie lokaal op een laptop te plaatsen die op het terrein kan worden meegenomen.

---

¹ "Straf- en administratieve sancties in Vlaamse regelgeving. Aanbevelingen voor een sterker handhavingsbeleid" – eindrapport van 7 december 2009 van het Interuniversitair Centrum voor Wetgeving, p.232

Bijlagen

Bijlage 1: Adressen

Algemeen	Celverantwoordelijke Natuurinspectie
ANB - Natuurinspectie Antwerpen Gebouw Anna Bijns Lange Kievitstraat 111/113 bus 63 2018 Antwerpen Tel: 03 224 62 62 Fax: 03 224 60 90 natuurinspectie.ant.anb@vlaanderen.be	Celverantwoordelijke Natuurinspectie a.i.: Brigitte De Wever tel. vast: 02 454 86 37 tel. mobiel: 0479 67 94 18 Brigitte.dewever@lne.vlaanderen.be
ANB - Natuurinspectie Limburg Koningin Astridlaan 50 bus 5 3500 Hasselt Tel: 011 74 24 50 Fax: 011 74 24 99 natuurinspectie.lim.anb@vlaanderen.be	Ghislain Mees tel. vast: 011 74 25 03 tel. mobiel: 0479 67 95 22 ghislain.mees@lne.vlaanderen.be
ANB - Natuurinspectie Oost-Vlaanderen Gebr. Van Eyckstraat 2-6 9000 Gent Tel: 09 265 46 40 Fax: 09 265 45 88 natuurinspectie.ovl.anb@vlaanderen.be	Paul Vandenabeele tel. vast: 09 265 45 80 tel. mobiel: 0479 67 95 41 Paul.vandenabeele@lne.vlaanderen.be
ANB - Natuurinspectie Vlaams-Brabant Domein Groenenberg Konijnestraat 172 1600 Sint-Pieters-Leeuw Tel: 02 454 87 58 Fax: 02 454 86 38 natuurinspectie.vbr.anb@vlaanderen.be	Brigitte De Wever tel. vast: 02 454 86 37 tel. mobiel: 0479 67 94 18 Brigitte.dewever@lne.vlaanderen.be
ANB - Natuurinspectie West-Vlaanderen Jacob van Maerlantgebouw Koning Albert I-laan 1/2 bus 74 8200 Brugge Tel: 050 24 77 95 Tel: 0499 94 93 77 (buiten kantooruren) Fax: 050 24 77 45 natuurinspectie.wvl.anb@vlaanderen.be	Sven Vrielynck tel. vast: 050 24 77 95 tel. mobiel: 0474 30 14 28 Sven.vrielynck@lne.vlaanderen.be
ANB - Natuurinspectie Centrale Diensten Koning Albert II-laan 20 bus 8 1000 Brussel Tel: 02 553 75 38 Fax: 02 553 81 05	Mark Van den Meersschaut tel. vast: 02 553 75 38 tel. mobiel: 0476 48 01 19 Mark.vandenmeersschaut@lne.vlaanderen.be

Bijlage 2: Prioriteiten van het handhavingsplan 2011 met corresponderende prioriteitcodes:

Prioriteiten handhavingsplan 2011	Code prioriteitennota
1. Illegale wijziging van vegetatie (inclusief ontbossen) en kleine landschapselementen in het Vlaams Ecologisch Netwerk en binnen speciale beschermingszones en vogelrijke gebieden.	IVA1
2. Alle op grond van het soortenbesluit te beschermen soorten	IVA2
3. Delicten in de recreatieve sfeer binnen door het ANB beheerde domeinen	-

1. Jachtcontrole (stroperij, uitzetten van wild ...): minstens drie acties in elke provincie.	IVE (enkel georganiseerde stroperij)
2. Doden van roofvogels: periode januari – april: minstens drie acties in elke provincie	IVG
3. Illegale vogelvangst: periode september- april: minstens drie acties in elke provincie	-
4. Illegale vogelhandel: minstens drie controles van dierenwinkels in elke provincie ¹	IVF
5. Controle van vogelbeurzen en vogelmarkten (indien nodig op interprovinciaal niveau te organiseren): minstens één actie per provincie	IVF
6. Regio Schelde-estuarium: controle op naleving van de fuikvisserij met vergunning op de Beneden-Zeeschelde, controle op de aanwezigheid van illegale fuiken op de hele Zeeschelde (met bijzondere aandacht voor de Boven-Zeeschelde) en controle op de recreatieve visserij met de hengel. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Minimum 2 controleacties naar de aanwezigheid van illegale palingfuiken (Antwerpen en Oost-Vlaanderen), bij voorkeur samen met de scheepvaartpolitie. Periode einde mei-begin juni (eerste activiteit paling) en één actie in periode september- oktober (trek schieraal). Locatie: Boven-Zeeschelde en eventueel Durme ▪ Minimum 1 controleactie op de Beneden-Zeeschelde (Antwerpen en Oost-Vlaanderen), bij voorkeur samen met de scheepvaartpolitie: controle naleving fuikvisserij met vergunning en aanwezigheid van illegale palingfuiken. 	-
7. Controle op de aanwezigheid van illegale palingfuiken: minstens drie acties in de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Antwerpen.	-
8. Algemene controle van recreatieve hengelaars op het bezit van	-

¹ Wat handel betreft zijn er bepaalde winkels waar in het verleden reeds meermaals inbreuken werden vastgesteld; een regelmatige onverwachte controle in dergelijke winkels is hier aangewezen.

visverlof en eventuele overtredingen inzake de visserijwetgeving (inclusief met betrekking tot palingvisserij). Aandachtspunten: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vissen in gesloten tijd en 's nachts, meenemen ondermaatse vis ▪ Controle in knelpuntregio's (lokaal te bepalen), ... ▪ Snoekbaarsstroperij (kanalen, Grensmaasregio,...) ▪ Controle op warrelnetten op het strand Controle op fuiken en kruisnetvisserij in havens en aanhorigheden	
9. Controle op wildcrossers en quads: minstens één actie per provincie ¹	-
10. Handhaving van de naleving van de kapmachtiging of de natuurvergunning en controle op compenserende bebossingen, behalve in de woon- en industriegebieden.	IVA1
11. Controle ter plaatse op subsidiabiliteit en oppervlakte in het kader van de plattelandsontwikkelingsmaatregelen op basis van een ad random-selectie.	IIA5
12. Controle vogelhouderij d.m.v steekproeven, op basis van aangeleverde ledeninformatie (verenigingen werden gesensibiliseerd)	-
13. Bescherming van historisch permanente graslanden in de landbouwstreek De Polders in de provincie West-Vlaanderen.	IVH

---

¹ Oost-Vlaanderen: speciale aandacht dient uit te gaan naar de Sigma-gebieden

Bijlage 3: Overzicht van knelpunten in de milieubeheerwetgeving (niet limitatief)

Decreet/Wet/ Uitvoeringsbesluit	Knelpunt
<p>Natuurdecreet/ Vegetatiebesluit/ Maatregelenbesluit</p>	<p>Bescherming van Historisch Permanente Graslanden</p> <p>Er bestaat onduidelijkheid over het beschermd statuut van historisch permanent grasland (HPG), meer bepaald in welke mate en onder welke voorwaarden het scheuren van HPG is toegestaan. Het natuurdecreet legt in artikel 13 een algemene natuurvergunningsplicht op voor het wijzigen van vegetatie of van kleine landschapselementen (KLE) gelegen in onder meer alle vogelrichtlijngebieden (SBZ-V) en habitatrictlijngebieden (SBZ-H).</p> <p>Daarnaast geldt echter ook het algemeen principe van de zorgplicht (artikel 14 natuurdecreet).</p> <p>Om de zaak nog te compliceren beperkt het vegetatiebesluit de facto het toepassingsgebied van de natuurvergunningplicht voor wijziging van vegetatie of KLE in HPG. Het latere uitvoeringsbesluit is niet congruent met het natuurdecreet. Zo legt bv. het vegetatiebesluit enkel in de SBZ-V Ijzervallei een algemene vergunningplicht op voor het wijzigen van vegetatie en van KLE in HPG, ook in zuiver agrarisch gebied (art. 8, § 1, besluit). Wel moet hier aan worden toegevoegd dat vegetatiewijziging in de SBZ-V Poldercomplex en Het Zwin, uitgezonderd een individuele ontheffing, verboden is (art 7 besluit). Maar voor alle andere SBZ-V geldt dat het scheuren van HPG gelegen in zuiver agrarisch gebied volgens de bepalingen van het vegetatiebesluit niet automatisch vergunningsplichtig is en afhangt van de bestemmingen. Zo is evenwel het mechanisch vernietigen van de vegetatie, het wijzigen van het reliëf en het nivelleren van het micro-reliëf in de SBZ-V vergunningplichtig.</p> <p>Het wijzigen van andere HPG's is enkel natuurvergunningplichtig in bepaalde types van agrarisch gebied: agrarisch gebied met ecologische waarde en agrarisch gebied met bijzondere waarde (art. 8, §1, 5°). Daarnaast geldt er nog een natuurvergunningplicht voor het wijzigen van bepaalde KLE's in HPG's die als bijzonder waardevol zijn aangewezen op een (nog vast te stellen) lijst, op voorwaarde dat deze HPG's gelegen zijn in landschappelijk waardevol agrarisch gebied in de landbouwstreek de Polders.</p> <p>Daarnaast stellen zich er interpretatieproblemen omdat men andere termen gebruikt dan deze die gebruikt worden in het natuurdecreet.</p> <p>Het maatregelenbesluit verbiedt dan weer het scheuren van permanent grasland in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN). Ten slotte bepaalt een besluit van 8 juli 2005 tot instelling van een bedrijfstoetslageregeling voor landbouwers specifieke regels met betrekking tot de instandhouding van blijvend grasland.</p>

	<p>Het voorgaande illustreert de verregaande complexiteit van de regels aangaande de bescherming van graslanden. Het spreekt voor zich dat de Natuurinspectie pleit voor transparantere en eenvoudiger regels, wat de rechtszekerheid en de handhaafbaarheid alleen maar ten goede kan komen.</p> <p>Stand van zaken: in uitvoering van artikel 8, §2, 4°, van het vegetatiebesluit wordt er overleg gepleegd tussen het ANB en het departement Landbouw en Visserij teneinde een lijst van bijzonder waardevolle HPG gelegen in de landbouwstreek de Polders door de minister te laten aanwijzen.</p>
<p>Natuurdecreet/ Vegetatiebesluit</p>	<p>Juridische bewijswaarde van de Biologische Waarderingskaart</p> <p>Het Milieuhandhavingscollege (MHHC) heeft in beroep een landbouwer vrijgesproken voor het omzetten van HPG naar akker, op grond van de vaststelling dat de kwalificatie van HPG uitsluitend gesteund was op de Biologische Waarderingskaart (BWK). Deze kaart werd, aldus het MHHC, niet wettig vastgesteld en evenmin bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad, heeft geen bindende en verordenende kracht en is bijgevolg niet tegenstelbaar aan derden.</p> <p>De Natuurinspectie pleit voor een regelgevend initiatief waardoor aan de BWK bindende en verordenende kracht wordt gegeven.</p> <p>Stand van zaken: het ANB heeft dit probleem onder de aandacht van de minister gebracht.</p>
<p>Natuurdecreet/ Soortenbesluit</p>	<p>Ringenfraude bij vogelhouders</p> <p>Ringenfraude binnen de vogelhouderij blijft regelmatig vastgesteld. Heel dikwijls worden ringen gemanipuleerd om een vogel op frauduleuze wijze met een schijnbaar legale ring te ringen. Die vogels worden dikwijls te koop aangeboden aan andere vogelhouders die niet altijd beseffen dat zij met illegaal geringde vogels te maken hebben. In 2011 is nieuwe regelgeving in werking getreden met betrekking tot de normen waaraan vogelingen moeten voldoen. Als uit een evaluatie zou blijken dat die regelgeving niet volstaat om ringenfraude in te dijken, moet worden overwogen om het gebruik van zgn. breekringen bij fraudegevoelige vogelsoorten (zangvogels) te verplichten.</p> <p>Stand van zaken: een eventueel initiatief wordt genomen na een evaluatie van de nieuwe regelgeving inzake ringnormen.</p>

<p>Natuurdecreet/ Soortenbesluit</p>	<p>Bezit van ongeringde lokvogels bij ekster- en kraaibestrijding</p> <p>Het soortenbesluit voorziet in de mogelijkheid om kraaiachtigen te bestrijden onder meer door gebruik van trechtersvallen en eksterkooien (Larssenkooien). Deze middelen werken enkel efficiënt wanneer een lokvogel kan worden gebruikt. Krachtens het soortenbesluit moeten alle (Europese) vogels die worden gehouden, ook lokvogels, geringd zijn met een legale voetring. Dit is een bepaling die niet na te leven valt wanneer men een nieuw gevangen kraai of ekster als lokvogel zou willen gebruiken: die volwassen exemplaren kunnen immers niet meer legaal geringd worden.</p> <p>Wanneer de regelgever oordeelt dat populaties van bepaalde soorten te hoog zijn en middelen ter beschikking stelt om die stand te verlagen, moet die regelgever er zorg voor dragen dat die middelen ook op een efficiënte manier kunnen worden gebruikt. De oplossing hier is de afschaffing van de ringplicht voor lokvogels bij de bestrijding van kraaiachtigen.</p> <p>Een ander punt dat hiermee verband houdt is de verplichting voor gebruikers van Larssenkooien om de locatie waar de eksterbestrijding zal plaatsvinden precies aan te duiden. Deze regel is moeilijk na te leven aangezien Larssenkooien gemakkelijk kunnen (en moeten) worden verplaatst om eksters op een efficiënte manier te kunnen bestrijden. De ANB-website vermeldt weliswaar een vrijstelling van die meldplicht voor wildebeheereenheden en individuele jagers die een geldig jachtplan hebben ingediend, maar het is voor de rechtszekerheid toch aangewezen om de regelgeving op dat punt te verduidelijken.</p> <p>Stand van zaken: naar aanleiding van een evaluatie van het soortenbesluit werd een voorstel tot aanpassing van de regelgeving voorgelegd aan de minister.</p>
<p>Natuurdecreet/ Soortenbesluit</p>	<p>Bezit van ongeringde gekweekte fazanten</p> <p>In principe moeten gekweekte vogels allemaal geringd zijn. Die regel uit het soortenbesluit geldt ook voor jachtwild dat wordt gehouden (bv. fazanten). Het knelpunt bestaat erin dat een aantal mensen thuis fazanten hebben, die vóór de inwerkingtreding van het soortenbesluit niet moesten geringd zijn en dat deze volwassen vogels niet met een legale ring kunnen geringd worden. In het soortenbesluit ontbreekt met andere woorden een overgangsregeling voor personen die op het ogenblik van inwerkingtreding van de nieuwe regel, volwassen fazanten hielden.</p> <p>Stand van zaken: naar aanleiding van een evaluatie van het soortenbesluit werd een voorstel tot aanpassing van de regelgeving voorgelegd aan de minister.</p>

Natuurdecreet/
Soortenbesluit

Bruinvisproblematiek

De habitatrichtlijn 92/34/EEG verplicht de lidstaten om een systeem van strikte bescherming in te stellen met betrekking tot soorten opgenomen in bijlage IV, waaronder de bruinvis (Phocoena phocoena). Dit houdt onder meer in dat elke vorm van opzettelijk vangen of doden van specimens van deze soort in de vrije natuur verboden is.

Dit houdt ook in dat België er toe moet bijdragen een gunstige staat van instandhouding voor deze soort te behouden of te herstellen. Concreet kan dit worden bekomen door ervoor te zorgen dat het aantal bijvangsten wordt teruggedrongen. Er moet worden nagegaan welke instandhoudingsmaatregelen nodig zijn om te verzekeren dat het bij toeval vangen en doden van bruinvissen geen significant negatieve invloed heeft op de populatie.

Bruinvissen worden langs de Belgische kust vnl. als toevallige bijvangst gevangen bij het strandvissen, en dan vnl. waar bij het strandvissen gebruikt wordt gemaakt van warrelnetten.

Het gebruik van warrelnetten bij strandvisserij is op zich niet verboden. Dat maakt de controle op eventuele bijvangsten van bruinvis in de praktijk zo goed als onmogelijk, gegeven het beperkte personeelseffectief van de West-Vlaamse Natuurinspectie.

Wat zijn mogelijke oplossingen? Een verbod op het gebruik van warrelnetten voor strandvisserij ligt het meest voor de hand: strandvisserij beschikken immers over aanvaardbare alternatieven en dergelijk verbod is gemakkelijker te controleren dan controle op eventuele bijvangst van bruinvis. Het invoeren van een sperperiode in het voorjaar is een controleerbaar alternatief.

Overigens moet de bruinvisproblematiek in perspectief worden geplaatst: De grootte van de Noordzee-populatie werd in 2005 geschat op 230.000 dieren. In 2007 en 2008 werden langs de Belgische kust maar 6, resp. 4 bruinvissen het slachtoffer van bijvangsten van de recreatieve visserij (bron: Belgisch Mathematisch Model van de Noordzee). Het probleem doet zich op een veel grotere schaal voor in andere landen, bv. Denemarken.

Stand van zaken: de minister wacht de resultaten af van een studie over deze problematiek om te bekijken of specifieke acties nodig zijn¹.

¹ Zie actuele vraag over bruinvisproblematiek van 21 december 2011 (<http://www.vlaamsparlement.be/Proteus5/showJournalLijn.action?id=654276>)

<p>Jachtdcreet/ Jachtvoorwaarden- besluit</p>	<p>Rapen van fazanteneieren uit bedreigde nesten</p> <p>Het jachtvoorwaardenbesluit bevat een bepaling op grond waarvan een jachtrechthouder fazanteneieren uit door landbouwactiviteiten bedreigde nesten mag rapen om ze te laten uitbroeden en ze nadien terug uit te zetten in het veld. Het probleem met deze bepaling is dat ze moeilijk tot niet controleerbaar en bijgevolg niet handhaafbaar is. De betrokken bepaling is in vroegere jachtopeningsbesluiten opgenomen als resultaat van een discussie op politiek niveau over het al dan niet verbieden van het uitzetten van fazanten. Het is duidelijk dat deze bepaling door sommige jachtrechthouders wordt aangegrepen om op grote schaal gekweekte fazanten uit te zetten.</p> <p>De Natuurinspectie is niet in staat om deze regel in zijn huidige vorm te handhaven.</p> <p>Stand van zaken: deze problematiek komt mogelijk opnieuw op de politieke agenda naar aanleiding van de opmaak in 2012 van het nieuw jachtopeningsbesluit.</p>
<p>Natuurdecreet</p>	<p>Verkoop van percelen waarop een herstelmaatregel rust</p> <p>Het gebeurt dat een grondeigenaar bepaalde "grondgebonden" delicten tegen de natuurwetgeving pleegt (bv. het onrechtmatig verwijderen van KLE's) en nadien zijn grond verkoopt. Er ontstaan dan problemen om een herstel op te leggen aan de nieuwe eigenaar omdat die de overtreding niet heeft begaan.</p> <p>In het bosdecreet geldt een bepaling op grond waarvan in de notariële akte de verplichtingen van de nieuwe eigenaar moet worden opgenomen. Het natuurdecreet kent geen analoge bepaling.</p> <p>Stand van zaken: dit probleem wordt onderzocht in het kader van de globale evaluatie van het milieuhandhavingsdecreet in 2012.</p>
<p>Bosdecreet/Natuur- decreet/ Toegankelijkheids- besluit</p>	<p>Naleving toegankelijkheidsregels in parken en natuurgebieden zonder reservaatstatuut</p> <p>Het toegankelijkheidsbesluit is enkel van toepassing op bossen en natuurreservaten. Daarnaast beheren openbare instanties zoals het ANB ook andere terreinen zoals parken en natuurgebieden zonder reservaatstatuut.</p> <p>De toegankelijkheid kan op die terreinen in de meeste gevallen enkel worden geregeld door een gemeentelijk politiereglement. Omdat personeelsleden van het ANB in een politiereglement niet bevoegd kunnen worden verklaard voor het handhaven van dat reglement, laat het toezicht in die gebieden soms te wensen over. Een mogelijke oplossing kan erin bestaan het toepassingsgebied van het toegankelijkheidsbesluit uit te breiden.</p> <p>Stand van zaken: er werd nog geen initiatief ondernomen omdat dit knelpunt als niet prioritair wordt</p>

Jachtdcreet/ Jachtvoorwaarden- besluit	<p>beschouwd.</p> <p>Gebruik van lokvogels</p> <p>In een zaak waarbij lokpatrijzen werden gebruikt om vossen of andere beschermde dieren te lokken heeft het MHC geoordeeld dat de lokpatrijzen in voorliggend geval niet konden worden beschouwd als lokvogels omdat de geverbaliseerde hiermee geen andere vogels wou lokken.</p> <p>Het begrip lokvogels wordt niet gedefinieerd in de jachtwetgeving. In zijn normale taalkundige betekenis is een lokvogel een vogel die gebruikt wordt om andere vogels te lokken.</p> <p>Een mogelijke oplossing bestaat erin om het begrip lokvogel in het Jachtvoorwaardenbesluit zodanig te definiëren dat het gebruik ervan om eender welk dier te lokken strafbaar wordt gesteld.</p> <p>Stand van zaken: dit knelpunt wordt verder onderzocht.</p>
--	---

Bijlage 4: Gebruikte afkortingen

ANB	het Agentschap voor Natuur en Bos
AMMC	de Afdeling Milieuschade, Milieuhandhaving en Crisisbeheer van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid
BVR	Besluit van de Vlaamse Regering
BWK	Biologische Waarderingskaart
HPG	Historisch Permanent Grasland
Jachtvoorwaardenbesluit	BVR van 30 mei 2008 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend
KLE	Klein Landschaps Element
Maatregelenbesluit	BVR van 21 oktober 2003 houdende maatregelen ter uitvoering van het gebiedsgericht natuurbeleid
MHD	het Milieuhandhavingsdecreet (titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid)
MHB	het milieuhandhavingsbesluit (Besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid)
SBZ-V	Speciale Beschermingszone – vogelrichtlijngebied, aangewezen in toepassing van de vogelrichtlijn
SBZ-H	Speciale Beschermingszone – habitatrictlijngebied, aangewezen in toepassing van de habitatrictlijn
Soortenbesluit	BVR van 15 mei 2009 met betrekking tot de soortenbescherming en soortenbeheer
Toegankelijkheidsbesluit	BVR van 5 december 2008 betreffende de toegankelijkheid van de bossen en de natuurresevaten
Vegetatiebesluit	BVR van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu
VCRO	Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
VTE	Voltijds Equivalent

